Cena egz. 10 gr

KU[illegible]R ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII | Wtorek 1 czerwca 1937 r. | Nr. 148

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową Zł. 2.50

Flota niemiecka zbombardowała Almerię

Krwawy odwet za zbombardowanie pancernika

BERLIN, 31.5. Zbombardowanie pancernika niemieckiego „Deutchland" przez samoloty rządu walenckiego wywarło w całych Niemczech ogromne wrażenie.

Przebieg tego zajścia w świetle relacyj przedstawia się następująco:

Pancernik „Deutschland" pełniący służbę z ramienia kontroli międzynarodowej stał na redzie portu Ibiza (na jednej z wysp Balearskich). W sobotę około godziny 7 wieczorem pojawiły się nad Ibizą dwa czerwone samoloty hiszpańskie. Aparaty, zniżając lot, zaatakowały pancernik, zrzucając nań bomby.

23 ZABITYCH, 83 RANNYCH

Załoga okrętu nie była przygotowana do obrony i nie schroniła się do opancerzonych pomieszczeń. **Większość marynarzy znajdowała się w jadalni załogi**, na przedzie okrętu. Jedna z bomb lotniczych spadła na tę właśnie część pancernika.

Skutki wybuchu bomby były straszne: **23 marynarzy zostało zabitych, 19 odniosło ciężkie rany, a 63 jest lżej poszwankowanych.**

Druga bomba wybuchła na bocznym pokładzie „Deutschland", wyrządziła jednak stosunkowo nieznaczne szkody. „Deutschland" natychmiast odpłynął do Gibraltaru, dokąd przybył wczoraj po południu. Angielskie i inne cudzoziemskie okręty stojące w porcie Gibraltaru **opuściły flagi do połowy masztu na znak żałoby.** Wśród honorów wojskowych odbyło się wyładowanie zwłok ofiar bombardowania. Rannych przewieziono do szpitali.

KOMUNIKAT RZĄDU WALENCKIEGO

Pancernik, jak stwierdza oficjalny komunikat rządu niemieckiego, nie oddał w stronę atakujących samolotów ani jednego strzału, natomiast komunikat rządu walenckiego stara się przedstawić wypadki w ten sposób, jakoby samoloty hiszpańskie działały w własnej obronie. Gdy przelatywały mianowicie nad Ibizą, miały być rzekomo ostrzeliwane przez pancernik „Deutschland" i dopiero w odpowiedzi na ten atak zrzuciły na okręt niemiecki bomby.

Dzienniki niemieckie określają krótko oświadczenie Walencji za wykrętne i kłamliwe.

WRAŻENIE W NIEMCZECH

Na znak żałoby po marynarzach, którzy zginęli wskutek wybuchu hiszpańskich bomb lotniczych podczas ataku samolotów rządowych na pancernik „Deutschland" dzienniki berlińskie wyszły w czarnych obwódkach.

W artykułach wstępnych prasa berlińska w ostrych słowach piętnuje „bandyckie metody" czerwonego rządu walenckiego i zapowiada, że rząd Rzeszy wyda ostre zarządzenia, które uniemożliwią w przyszłości podobne zamachy.

Wczoraj do późnej nocy trwały poufne narady kierowników Rzeszy nad wytworzoną sytuacją.

W naradach tych, poza kanclerzem Hitlerem, uczestniczyli minister spraw zagr. Neurath, minister wojny v. Blomberg, premier Goering, oraz dowódca floty adw. Raeder.

Bombardowanie Almerii

BERLIN, 31.5 (tel. wł.). Ogłoszono tutaj oficjalny komunikat, który jednocześnie ogłosiły wszystkie niemieckie stacje radiowe, że:

„jako represję za zbrodniczy zamach czerwonych bombardowców na zakotwiczony pancernik niemiecki „Deutschland", dziś rano niemieckie siły morskie ostrzeliwały uzbrojony port Almerię".

Po zniszczeniu urządzeń portowych i zmuszeniu baterii czerwonych do milczenia — głosi dalej komunikat — zakończono akcję represyjną.

Jednocześnie donoszą urzędowo, że **natychmiast wysłano dalsze niemieckie okręty wojenne dla wzmocnienia niemieckich sił morskich na wodach hiszpańskich.**

PARYŻ, 31.5 (tel. wł.). Z Walencji donoszą, że bombardowanie Almerii przez niemieckie okręty wojenne trwało przeszło pół godziny. Okręty otwarły na miasto i urządzenia portowe wprost huraganowy ogień artyleryjski, który wyrządził olbrzymie szkody. Jak dotychczas stwierdzono, **33 osoby cywilne poniosły śmierć, zaś około 100 osób odniosło rany.**

Wśród ofiar znajdują się licznie kobiety i dzieci.

WALENCJA, 31.5. Komunikują urzędowo, że okręty niemieckie wystrzeliły około 200 pocisków na port Almeria. Baterie nadbrzeżne odpowiedziały 60 strzałami. Jeden z okrętów niemieckich był jakoby trafiony pociskiem.

NIE BĘDZIE DALSZYCH REPRESYJ

LONDYN, 31.5 (tel. wł.). Jak donoszą z Waszyngtonu, ambasador niemiecki oświadczył, iż rząd Rzeszy poinformował go, że zbombardowanie Almerii, jest jedynym aktem represji w związku z bombardowaniem pancernika „Deutschland" i **że żadne dalsze akty represyjne nie są przewidziane.**

ATAK ŁODZI PODWODNEJ

LONDYN, 31.5. Z Barcelony donoszą **że łódź podwodna nieznanego pochodzenia zjawiła się przed wejściem do portu w dniu wczorajszym i wyrzuciła szereg torped przeciw okrętom stacjonowanym w porcie lub przychodzącym w tym czasie do portu.**

Jedna z torped trafiła statek pasażerski, kursujący między Barceloną a Marsylią **„Ciudad de Barcelona"**, który zatonął Samoloty rządowe zaatakowały łódź podwodną, która skryła się pod wodą.

MARSYLIA, 31.5 Na pokładzie statku hiszpańskiego „Ciudad de Barcelona", który został dziś w pobliżu Kataloni storpedowany i zatopiony przez nieznaną łódź podwodną, znajdowało się 110 pasażerów, płynących z Marsylii do Barcelony.

Flota niemiecka będzie ostrzeliwać hiszpańskie okręty i samoloty

BERLIN, 31.5 (tel. wł.). Oficjalnie komunikują, że reprezentant Niemiec w komitecie nieinterwencji w Londynie otrzymał polecenie, aby przedstawił władzom komitetu oficjalnie stwierdzony stan faktyczny bombardowania pancernika „Deutschland", a zarazem aby podał do wiadomości następującą uchwałę rządu Rzeszy:

„Rząd Rzeszy postanowił zaniechać dalszej współpracy w systemie kontroli i nie brać udziału w obradach komitetu nieinterwencyjnego tak długo, dopóki nie otrzyma dostatecznych gwarancyj, że nie powtórzy się już podobne zajście.

W odpowiedzi zaś na **niesłychanie podstępny napad władców czerwonych Hiszpanii rząd Rzeszy podejmie kroki wedle własnego uznania.**

Oprócz tego rząd Rzeszy polecił swym okrętom wojennym, aby w ciągu trwania obecnego stanu rzeczy otwierały natychmiastowy ogień do wszystkich spotkanych samolotów i okrętów wojennych rządu hiszpańskiego".

Odroczenie posiedzenia komitetu nieinterwencji

LONDYN, 31.5 (tel. wł.). Zebranie komitetu nieinterwencji, które miało się odbyć dziś, o godz. 15.15, zostało **odroczone.** Jak wiadomo zwołanie komitetu na nadzwyczajne posiedzenie nastąpiło na żądanie Niemiec. Odroczenie posiedzenia jest prawdopodobnie **rezultatem nowych instrukcji, jakie nadeszły z Berlina.** Odbędzie się natomiast posiedzenie podkomitetu, zwołanego już wcześniej, celem rozpatrzenia kwestii ochrony okrętów wojennych pełniących służbę kontrolną na wodach hiszpańskich. Przedstawiciel Niemiec nie weźmie udziału w obradach.

LONDYN, 31.5 (tel. wł.). Reuter donosi, iż przedstawiciele Włoch **podobnie jak i Niemcy nie będą brać udziału w posiedzeniach komitetu nieinterwencyjnego z tych samych powodów, jakie podali przedstawiciele niemieccy.**

Ambasador von Ribbentrop wysłał do przewodniczącego komitetu list, w którym oświadcza, iż pancernik „Deutschland" nie strzelał do hiszpańskich samolotów rządowych, oraz dodaje, że rząd niemiecki nie będzie brał udziału w wykonywaniu kontroli wybrzeży hiszpańskich, oraz w posiedzeniach komitetu, dopóki nie otrzyma dostatecznych gwarancji iż podobne wypadki się nie powtórzą.

Pogrzeb marynarzy niemieckich

LONDYN, 31.5. W Gibraltarze odbył się w poniedziałek po południu pogrzeb 23 ofiar niemieckiego pancernika „Deutschland". W uroczystościach pogrzebowych wzięli udział: brytyjski gubernator Gibraltaru Harrington, obaj kontradmirałowie brytyjscy Walls i Evans, oddziały marynarzy z wszystkich okrętów wojennych, znajdujących się w porcie, oraz delegacje marynarzy z tureckiego kontrtorpedowca „Kocateps", z holenderskiej łodzi podwodnej „O 13", amerykańskiego kontrtorpedowca „Kans", a wreszcie oddziały brytyjskich jednostek wojskowych w Gibraltarze.

Po pogrzebie pancernik „Deutschland" opuścił Gibraltar i wyjechał w podróż powrotną do Niemiec.

Zaniepokojenie we Francji

PARYŻ, 31.5 (tel. wł.). Przebieg wypadków w Hiszpanii o podjęcie kroków nieprzyjacielskich przez Niemcy przeciw rządowi hiszpańskiemu budzą w **paryskich sferach politycznych poważne zaniepokojenie.**

Po nadejściu wiadomości o najeździe niemieckiej floty wojennej na miasto hiszpańskie, Almerię, premier Blum przyjął ambasadora angielskiego w Paryżu, z którym odbył dłuższą rozmowę. Następnie Blum przyjął sowieckiego charge d'affaires i ambasadora hiszpańskiego w Paryżu. W południe Blum odbył konferencję z rumuńskim ministrem spraw zagranicznych, Antonescu, poczem przeprowadził dłuższą rozmowę z ministrem spraw zagranicznych, Delbosem.

Obóz na biegunie

ZNANY LOTNIK DAŁ ZNAK ŻYCIA

MOSKWA, 31.5. Agencja Tass komunikuje: Stacja podbiegunowa nawiązała w niedzielę stałą łączność radiową z samolotem lotnika Mazuruka.

Lotnik donosi, że z powodu niepomyślnej pogody nie może wystartować. Prof. Schmidt postanowił wysłać Mazurukowi na pomoc lotnika Mołokowa, który ma zabrać część ładunków z samolotu Mazuruka, by ułatwić mu w ten sposób start. Mołokow wszakże również nie może wystartować z powodu niepomyślnych warunków atmosferycznych.

Według ostatnich doniesień. Mazuruk znajduje się w odległości 77 km od obozu prof. Schmidta.

Zeznania inż. Doboszyńskiego

w procesie o zajścia myślenickie

KRAKÓW, 31.5. (Tel. wł.) Przy zapełnionej publicznością sali sądowej w dziesiątym dniu procesu sąd przesłuchiwał byłego prezesa Stronnictwa Narodowego na powiat Krakowski inż. Doboszyńskiego, sprowadzonego z więzienia pod eskortą 3 policjantów. Jest to wysoki, o szpakowatych włosach mężczyzna, w okularach.

Przewodniczący zwraca uwagę inżynierowi Doboszyńskiemu, że może nie odpowiadać na pytania, następnie zapytuje, jaki był cel organizowania drużyn ochronnych?

Doboszyński mówi, że po nieobecności kilkutygodniowej natknął się na silny rozwój nastrojów komunistycznych. Na zebraniu Stronnictwa Narodowego poruszono to zagadnienie. Mówiono o okrzykach, będących ekstraktem haseł frontu ludowego.

Doboszyński postanowił ożywić akcję narodową i zorganizował zebrania w trzech miejscach pod Krakowem. Potrzebna była ochrona, zwłaszcza, że w Starym Teatrze w Krakowie bojówka socjalistyczno - komunistyczna, złożona z 200 osób, atakowała zebranie. Doboszyński mówi, że mając pewność, iż będąc atakowany przez bojówki, uważał za niezbędne zorganizowanie straży ochronnej.

Świadek przechodzi z kolei do omówienia działalności policji w czasie najścia na Myślenice. I teraz po raz pierwszy określa Doboszyński jasno swój stosunek faktu najścia na Myślenice. Mianowicie Doboszyński mówi w ten sposób:

„Na moją małą demonstrację policja zareagowała w ten sposób, że chowała się po ubikacjach ,a nie wiem co by było, gdyby policja musiała nastawiać pierś w chwili prawdziwego niebezpieczeństwa, kiedy trzeba by było poświęcić nawet życie dla Polski".

Doboszyński stwierdza, że działalność władzy bezpieczeństwa była ujemna, przy czym szczególną uwagę Doboszyński zwraca na działalność starosty Chrapowieckiego. „To co Chrapowiecki robił, mówił Doboszyński, należy określić mianem albo niewiarygodnej głupoty, albo..."

Prokurator na te słowa zrywa się i woła: — To niesłychane. Wysoki sądzie, ponieważ świadek w wielu określeniach ubliża władzom, proszę...

Prokurator nie kończy, ponieważ zrywa się adwokat Gajewicz i mówi:

— Wysoki sądzie, tylko są jest powołany do przestrzegania toku prawidłowości rozprawy. Jeżeli sąd dotychczas nie zwrócił uwagi świadkowi, to znaczy, że nie znalazł żadnych uchybień.

Przewodniczący stwierdza, że przywołał świadka do porządku.

Przewodniczący zapytuje świadka, czy nikt z towarzyszy Doboszyńskiego nie wiedział, co ma być w Myślenicach. Na to Doboszyński wyjaśnia, że nikt nie wiedział. Doboszyński zadecydował, a inni poszli dlatego, że mieli do niego zaufanie.

— Bo wiedzieli — mówił dalej — że nie prowadzę jakiejś nieczystej walki. Byli zdeterminowani...

Sędzia Kronneberg: Czy żaden oskarżony absolutnie nie wiedział, po co idzie do Myślenic?

Doboszyński: Żaden.

Sędzia Kronenberg: Co zatem było ich motorem działania, bo pan to tłumaczy niejasno?

Doboszyński jeszcze raz precyzuje, że jego zdaniem dwa momenty były decydujące: Pierwszy — absolutna beznadziejność ludzi, którzy nieraz po 7 lat byli bezrobotni i nie mieli nadziei otrzymania posady tylko dlatego, że byli narodowcami. Po drugie, spodziewali się, że „może wywalczą dla Polski lepsze jutro". Na dalsze pytania Doboszyński wyjaśnia, że pierwsza zaczęła strzelać policja. Oskarżeni nie strzelali pierwsi, a w ogóle, jeżeli strzelali, to nie chcieli żadnego posterunkowego trafić. Dowodem na to jest fakt, że żaden posterunkowych nie został ranny, chociaż wśród oskarżonych znajduje się kilkudziesięciu b. podoficerów i kilkunastu dobrych strzelców.

Po pytaniach prokuratora i obrońcy Stypułkowskiego podnosi się adw. Gajewicz i mówi: Kochany kolego!...

Przewodniczący (bardzo ostro): Panie obrońco zabraniam panu w ten sposób mówić do świadka!...

Adw. Gajewicz tłumaczy, że obaj z Doboszyńskim należą do tego samego stronnictwa.

Obr. Gajewicz: Panie inżynierze, dlaczego walczy pan z masonerią?

Przewodniczący: Uchylam to pytanie.

Obr. Gajewicz: Kiedy Polska stanie się państwem narodowym?

Przewodniczący: Uchylam to pytania.

Dwa następne pytania obr. Gajewicza i 4 pytania obr. Kuśnierza zostały również uchylone.

Następnie po kilku pytaniach obrony adw. Daum zapytuje, czy Doboszyński miał ochotę uciec do Czechosłowacji?

Doboszyński przyznaje, że tak było. Byłem nawet po stronie czeskiej — mówił Doboszyński — gdyż chłopi donieśli mi, że policja otrzymała rozkaz, aby nie brać mnie żywym, ale zastrzelić. Gdy jednak znalazłem się na obcej ziemi, zrozumiałem, że moje miejsce jest między tymi, którzy byli ze mną i którzy będą odpowiadać za to, za co przede wszystkim powinienem ja odpowiadać.

Na tym sąd zarządza przerwę.

Po przerwie trybunał zawiadamia obronę, że odrzuca wszelkie wnioski o dalszych świadkach odwodowych. Chodziło tutaj o powołanie sędziego śledczego Zaharskiego, magistra Jaworskiego, posła Hyli itp.

Następnie obrońca Gajewicz prosi o powołanie w charakterze świadka dr. Szumskiego z Myślenic, który miał badać starostę Bassarę, że ten był pobity. Adwokat prosi o zbadanie, czy lekarz stosował okłady, na jakie części ciała i czy starosta płakał.

Trybunał odrzuca wniosek. Przewodniczący zapowiada zakończenie przewodu sądowego i oddaje głos prokuratorowi.

Następnie odroczono rozprawę do jutra.

KTO WYGRAŁ?

Wczoraj w 18 dniu ciągnienia 4 klasy 38 polskiej państwowej loterii klasowej, większe wygrane padły na numery następujące:

Stała dzienna wygrana zł 20.000 na nr. 187279.

Po 2000 zł na n-ry: 705 32187 69187 95860 1002515 110478 117314 124370 128052 144351 154640 192968.

Po 1000 zł na n-ry: 7578 15908 18922 19212 28726 29550 34878 38298 45238 52583 57546

1.000.000 zł na nr. 104217.
15.000 zł na nr. 54015.
Po 10.000 zł na n-ry: 57523 175483
Po 5000 zł na n-ry: 21205 160387.
72022 78244 73993 79916 105558 112023 118705 110475 132161 135044 145059 153855 172122 172215 178558.

Sprawa nowych podatków

w sejmowej komisji skarbowej

WARSZAWA, 31.5 (tel. wł.). Sejmowa komisja skarbowa podjęła dziś dyskusję nad poselskim projektem ustawy o nowelizacji ustawy o finansach komunalnych. Projekt ten, jak wiadomo, wprowadza nowe obciążenia podatkowe.

Po dyskusji nad niektórymi poprawkami referenta, pos. Łobędzia, zreferowanymi na poprzednim posiedzeniu komisji, postanowiono na wniosek pos. Widackiego, inicjatora nowego podniesienia podatku dochodowego w projekcie — zwrócić się do p. ministra skarbu z prośbą o wyjaśnienie, jaki wpływ miałyby nowe podatki samorządowe na sytuację skarbu państwa.

Następnep osiedzenie odroczono do jutra, do godz. 5.

Katastrofa samochodowa

wiceministra komunikacji

WARSZAWA, 31.5. (Tel. wł.) Dziś o godz. 8 rano przy zbiegu ulic Emilii Plater, Koszykowej i Piusa wydarzyła się katastrofa samochodowa.

Ulicą Emilii Plater jechał samochód marki Buick nr. AOI—64, należący do Ministerstwa komunikacji, prowadzony przez kierowcę Romana Białkowskiego. W samochodzie jechał wiceminister komunikacji Julian Piasecki z 12-letnią córką.

Nagle z ulicy Koszykowej wyjechał samochód wojskowy również marki Buick nr. 6727, z tabliczką „nauka jazdy", prowadzony przez st. strzelca Edmunda Radke pod nadzorem instruktora Wiktora Sobolewskiego, kaprala z batalionu pancernego. Samochód wojskowy uderzył w bok samochodu wicemin. komunikacji. Starcie było tak silne, że samochód złamał drzewko i wpadł w wykop budowy szaletu, osiadając na fundamentach.

Wskutek zderzenia, odłamki pękniętych szyb pokaleczyły wicemin. Piaseckiego i jego córkę, oraz kierowcę Białkowskiego i Radke. Wszyscy pojechali taksówką do Instytutu chirurgii urazowej.

Przedłużenie urzędowania

TYMCZASOWYCH WŁADZ M. WARSZAWY

WARSZAWA, 31.5 (tel. wł.). Dziś odbyło się posiedzenie komisji administracyjno - samorządowej Sejmu, poświęcone debacie nad rządowym projektem ustawy o przedłużeniu okresu urzędowania tymczasowych organów ustrojowych gminy m. st. Warszawy.

W posiedzeniu wziął udział podsekretarz stanu w Min. spraw wewn. p. Korsak.

Referent projektu, pos. Kroebel zaznaczył, że rządowy projekt przedłuża okres urzędowania tymczasowych organów ustrojowych m. Warszawy o jeden rok, t.j. do 1 października 1938 r.

Uchwalenie potrzebnych ustaw ustrojowych wymagać będzie zgodnie z projektem rządowym okresu do 1 października 1938 r.

Z uwagi jednak, że sprawa jest pilna, gdyż nie wniesienie odnośnego projektu w odpowiednim czasie mogłoby przeszkodzić terminowemu załatwieniu sprawy przez parlament referent zaproponował następującą rezolucję:

„Sejm uznając za pilną sprawę nadania miastu stoł. Warszawie odrębnego prawa ustrojowego wzywa rząd do wniesienia do Sejmu projektu ustawy o samorządzie stolicy niezwłocznie po otwarciu najbliższej sesji zwyczajnej".

Po referacie odbyła się dyskusja w której zabierali głos pos. pos. Krzeczunowicz, Pacholczyk, Sommerstein, Gładysz i Nowicki.

Szczegółowych wyjaśnień udzielał wiceminister Korsak.

W rezultacie dyskusji projekt rządowy uchwalono bez zmian wraz z zaproponowaną przez referenta rezolucją.

Zawody balonowe

O PUCHAR IM. PŁK. WAŃKOWICZA

TORUŃ, 31.5. W niedzielę przy pięknej pogodzie rozpoczęły się w Toruniu zawody balonowe o puchar im. płk. Wańkowicza. Wystartowało 11 balonów a mianowicie: balon „Lwów", „Legionowo", „Mościce", „Mazowsze", „Syrena", „Gryf", „Katowice", „Pomorze", „Hel", „Łódź" i „Sanok".

Warunkiem zdobycia pierwszego miejsca w zawodach o puchar im. płk. Wańkowicza jest przebycie najdłuższej trasy, jednak w granicach państwa.

WARSZAWA, 31.5. (Tel. wł.) Nadeszły cztery depesze z trasy lotu balonów o puchar im. płk. Wańkowicza, które wystartowały z Torunia w niedzielę o godz. 16.

Jako pierwszy lądował balon „Hel" o pojemności 750 m. sześc. z wojskowego klubu balonowego „Legionowo". Balon „Hel" opadł o 5 km na północ od Szymanowa na terenie w. m. Gdańska pomiędzy miejscowościami Wehlbude i Zuemsdorf.

Jako drugi o godz. 23.45 lądował balon „Sanok" o pojemności 1595,5 m. sześc. z klubu balon. „Guma-Sanok". „Sanok" wylądował o 300 mtr. na północ od Tczewa.

Jako trzeci o godz. 23.50 balon „Pomorze" o pojemności 900 m. sześc. z wojskowego klubu balonowego „Toruń". Balon „Pomorze" wylądował o 4 km. na północ od Tczewa.

Składki i dotacje

NA RZECZ O. Z. N.

W odpowiedzi na liczne zapytania, kierowane do sekretariatu Obozu Zjednoczenia Narodowego, w jaki sposób i gdzie należy dokonywać wpłat z tytułu składek lub dotacji na rzecz Obozu, sekretariat Obozu Zjednoczenia Narodowego podaje do wiadomości osobom zainteresowanym, że OZN (Centrala) posiada w P. K. O. konto Nr. 525, na które należy wpłacać wszelkie kwoty przeznaczone dla Obozu.

W miarę postępu prac organizacyjnych centrala Zjednoczenia Narodowego będzie upoważniała podległe sobie okręgi i oddziały do rozpoczęcia własnej akcji finansowej. Do czasu wydania w tej sprawie zarządzeń centrali Obozu, składki i dotacje należy wpłacać na podane wyżej konto w P. K. O.

Równocześnie sekretariat ogólny O. Z. N. zaznacza, że nie udzielił nikomu upoważnienia do inkasowania jakichkolwiek wpłat na rzecz O. Z. N.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 290.40, Berlin 212.09, Bruksela 89.05, Gdańsk 100.00, Kopenhaga 116.30, Londyn 26.04, Nowy Jork 5.28, Oslo 130.85, Paryż 23.55, Prga 18.40, Sztokholm 134.20, Zurych 120.45.

Papiery procentowe: 3 proc. poż. prem. inwestycyjna I em 63,00, II em 64,00, 4 proc. państw. poż. premiowa dolarowa 34,25—38,75,

Akcje: Bank Polski 101.25—100.75, Węgiel 18.75, Lilpop 12,40, Ostrowiec 23,25.

Ignacy Mościcki

Jakie ma zasługi, jak chlubną przeszłość, jaką powagą i jakim uznaniem opromieniony jest profesor Ignacy Mościcki — tłumaczyć dziś już w Polsce nikomu nie trzeba.

Dziś upływa 11 lat od chwili, gdy zamieszkał w Zamku Królewskim w Warszawie — jedenaście lat w Jego osobie skupia się władza Prezydenta Rzeczypospolitej.

Wtedy, bezpośrednio po przełomie majowym 1926 roku, kiedy Józef Piłsudski wskazał na osobę prof. Ignacego Mościckiego, jako najgodniejszą do objęcia stanowiska Najwyższego Dostojnika w państwie — Jego osoba znana była tylko starym bojownikom o niepodległość i sferom naukowym. Widzieli ci, którzy wykuwali zręby naszej wolności, że Ignacy Mościcki — jak się sam potem z dumą określił — był jednym z „pierwszych piłsudczyków", że już w r. 1892 zmuszony przez carat do emigracji, sprzągł się na zawsze z ideą niepodległości, że w Londynie i w Szwajcarii, brał intensywny udział we wszystkich przygotowaniach do walki o wolność i wyzwolenie. Wiedzieli również ci, którzy u nas zajmują się zagadnieniami ściślej wiedzy, że żywot prof. Mościckiego był zwycięskim pochodem wielkiego męża nauki, śmiałego i szczęśliwego wynalazcy, że już na przełomie XIX-go i XX-go stulecia młody asystent przy katedrze fizyki uniwersytetu we Fryburgu zapisał się złotymi głoskami w dziejach nowoczesnej techniki jako pionier rewelacyjnego wynalazku: wytwarzania azotu z powietrza — że odtąd droga życia wiedzy Ignacego Mościckiego od zwycięstwa do zwycięstwa w dziedzinie wiedzy — że Jego myśl służenia rozwojowi polskiego przemysłu wyrazi się w imponującym szeregu wynalazków, jak przerób glinek krajowych na glin metaliczny lub brykietowanie miału węglowego itd. — że Chorzów i Mościce to Jego wielkie dzieło, tak jak stworzenie „Chemicznego Instytutu Badawczego", mającego za cel opracowywanie nowych metod przetwarzania naturalnych bogactw Polski.

Ale z ciszy laboratoriów naukowych na arenę życia publicznego wprowadziła tego starego szermierza niepodległości i słynnego wynalazcę dopiero wola Wielkiego Budowniczego Polski — i od tej chwili najszersze rzesze społeczeństwa otrzymały sposobność oceny działalności tego wielkiego patrioty, tej osobistości najwyższej kultury duchowej, szlachetnego serca; wielkiego umysłu i charakteru.

Dlatego też dziś już nikomu w Polsce tłumaczyć nie trzeba, kim jest profesor Ignacy Mościcki, ani też nie trzeba podkreślać Jego zasług, gdyż stały się one uznaną przez wszystkich prawdą, stanowią „communis opinio" całego społeczeństwa.

Dziś, w 11-tą rocznicę objęcia przez profesora Mościckiego stanowiska Głowy Państwa, gdy oczy wszystkich Polaków kierują się w stronę Zamku, a dusze i serca zjednoczą w hołdzie dla tej tak zasłużonej i najwyższą powagą opromienionej postaci — godzi się przypomnieć słowa P. Prezydenta, niedawno wypowiedziane, a stanowiące jakby apel do społeczeństwa, orędzie do narodu, wskazanie, jak mamy postępować i do czego dążyć. Dnia 19-go marca br., w przemówieniu wygłoszonym ku czci Odnowiciela państwa, „pierwszy piłsudczyk" wezwał naród do konsolidacji.

— „Hasło ugruntowania niepodległości — mówił — jest równie wielkie, a wszystkie inne należy bezwzględnie podporządkować".

— „Musimy — mówił — struny psychiki milionów obywateli nastroić na harmonijny dźwięk".

— „Idea zjednoczenia — mówił zmusza nas do pracy we wszystkich kierunkach, we wszystkich dziedzinach, do pracy, której rezultaty nie tylko zapewnią nam naszą najdroższą zdobycz, ale doprowadzą do pełnego rozkwitu życia kulturalnego i gospodarczego naszego państwa".

To zadanie przekazuje nam jeden z pierwszych bojowników o niepodległość, pierwszy obywatel państwa. Cele te, uzgodnione w harmonijnej współpracy Głowy Państwa z ideowym następcą Wskrzesiciela Polski, Wodzem Naczelnym Marszałkiem Śmigłym-Rydzem, stanowić mają wytyczne naszych zamierzeń i działań, program naszego życia zbiorowego.

Dziś, w rocznicę objęcia najwyższego dostojeństwa w państwie przez profesora Mościckiego, otoczonego powszechną czcią i uznaniem — najlepiej uczcimy Prezydenta Rzeczypospolitej, gdy „nastroimy struny psychiki naszej na harmonijny dźwięk" i „hasłu ugruntowania niepodległości podporządkowując wszystkie inne" skupimy się dokoła „idei zjednoczenia", dokoła „pracy, która doprowadzi do pełnego rozkwitu naszego państwa".

M. G.

Sprawa rokowań o nowe Locarno

wchodzi w nowe stadium

Ze źródeł angielskich w Genewie donoszą do Londynu, że rozmowy między ministrami Delbos, Edenem i Spaakiem doprowadziły do całkowitego uzgodnienia planu dalszych rozmów locarneńskich między Wielką Brytanią, Francją i Belgią. Ministrowie spraw zagranicznych tych trzech mocarstw porozumieli się co do tego, że minister Eden ma być jedynym i wyłącznym inicjatorem rozmów z Berlinem i Rzymem, celem przedyskutowania możliwości zawarcia nowego układu, który by zastąpił dawny traktat locarneński.

Trzej ministrowie uzgodnić mieli w Genewie, również w jaki sposób bezpieczeństwo zachodniej Europy wynikające z zawarcia ewentualnego nowego układu, pogodzić z zapewnieniem bezpieczeństwa w Europie wschodniej.

W Londynie spodziewają się, że min. Eden, omówi sytuację międzynarodową z nowym premierem Neville Chamberlainem i przedstawi wyniki genewskich rozmów z Delbosem i Spaakiem nowemu gabinetowi brytyjskiemu. Minister Eden wkrótce prawdopodobnie podejmie ponownie próbę rozmów z rządem niemieckim na temat możliwości zawarcia nowego układu bezpieczeństwa w zachodniej Europie.

NA KURPIACH

Niezwykle barwnie i strojnie wystąpili Kurpiowie podczas tegorocznej procesji Bożego Ciała. Oryginalne ludowe stroje kurpiowskie nadały uroczystej procesji, która odbyła się przy pięknej pogodzie, specjalnego uroku, tworząc jedyne w swoim rodzaju, pełne misterium ludowego widowiska. Na zdjęciu naszym fragment procesji Bożego Ciała w Myszyńcu z udziałem tysięcznych rzesz ludu kurpiowskiego.

Z DNIA

DOKĄD MOGLIBY JECHAĆ ŻYDZI?

Katolicki „Dziennik Bydgoski" rozważając możliwości emigracji żydowskiej, dochodzi do przekonania, że:

„Jedynym krajem na świecie, do którego można by pchnąć żydów bez wywołania większych konfliktów, jest wyspa Nowa Gwinea. Jest to największa na ziemi (nie licząc Grenlandii) wyspa o obszarze 785.000 km kw., czyli przeszło dwa razy większa od całej Polski, z powierzchnią bardzo urozmaiconą, od nadzwyczaj żyznych nizin, przeważnie porośniętych podzwrotnikową puszczą, aż do wysokich, wyższych od Alp gór. Odpowiedni do tego można tam znaleźć rozmaity klimat od gorącego — zwrotnikowego aż do górskiego. Wyspa niezwykle bogato uposażona przez naturę i oprócz bardzo żyznej gleby posiada bogactwa kopalniane: złoto i naftę. Pomimo to zaludnienie dotychczasowe wyspy jest bardzo nieliczne i nie przekracza 600 tysięcy. Ludność tubylcza jeszcze zupełnie dzika nie mogła by stawiać żydom tak silnego oporu, jak Arabowie w Palestynie".

Pewną trudnością był by w tej kwestii fakt, iż Nowa Gwinea znajduje się w posiadaniu Anglii i Holandii.

„Sądzę, że żydzi, mając olbrzymie wpływy we wszystkich krajach, choćby przez organizację masońską, mogliby porozumieć się z rządami obu tych państw, żeby prawo własności tej wyspy zostało im przekazane. Rozumie się, ani Anglia, ani Holandia nie odstąpi swojej części wyspy jedynie przez sentyment dla żydów, ale naród żydowski jest na tyle bogaty, że może odkupić wyspę za wszelką cenę. W ten sposób sprawa może być załatwiona zupełnie pokojowo i żydzi nareszcie otrzymają teren dla swego własnego państwa. Ale z załatwieniem tej sprawy trzeba by się pośpieszyć, ponieważ Nową Gwineę za dobry dla siebie kąsek uznała Japonia i podobno już pertraktuje z Holandią o ustąpienie na jej korzyść holenderskiej części wyspy. Jeżeli by się usadowili na Nowej Gwinei Japończycy, to już dla żydów nie byłoby tam miejsca. Wyrwana by została ostatnia deska ratunku dla tonącego w morzu antysemityzmu żydostwa".

Rezultat rządów

BOLSZEWICKICH W ROSJI

7 listopada rb. Rosja sowiecka obchodzi 20-lecie rządów bolszewickich. Przedstawiamy w cyfrach krótki bilans tych rządów: „6 milionów 300 tysięcy skazanych na śmierć przez czerezwyczajkę, 16 milionów zabitych w czasie walk pomiędzy bolszewikami a białogwardzistami, 22 miliony ludzi osadzonych w obozach koncentracyjnych, 12 milionów zginęło z głodu".

Zapisz się na członka P. M. S.

WSZYSTKO DLA WOJNY

Wychowanie młodzieży niemieckiej w duchu militarystycznym

Niemcy są jednym wielkim obozem wojennym. Całe życie współczesnych Niemiec nastawione jest pod kątem przyszłej wojny. Plan 4-letni ma Niemcom w dziedzinie gospodarczej, podporządkowanej już dziś, w normalnych pokojowych czasach, prawom wojny, zapewnić całkowitą samowystarczalność na wypadek zbrojnego zatargu. Materialne przygotowanie wojny idzie w parze z przygotowaniem moralnym.

Program wychowania młodzieży niemieckiej ujęty jest wyłącznie pod kątem militarnym. Wydawany nakładem Rennebohm i Hausknecht w Bielefeld miesięcznik „Das grosse Schulkind" zawiera podane na każdy miesiąc tematy opracowań i pogadanek dla starszych klas szkół powszechnych. Tematy te z działu wychowania obywatelskiego obejmują zagadnienia przysposobienia wojskowego. Na marzec 1937 r. przewidziano tematy pogadanek i opracowań uczniowskich pod zbiorowym tytułem, który jest głównym motywem i wytyczną tej pracy: „Służba wojskowa jako zaszczytny obowiązek służby dla narodu". Temat ten, ujęty według sformułowania zawartego w § 1 niemieckiej ustawy wojskowej z dnia 21 maja 1935 roku, zawiera szczegółowe omówienie obowiązków młodzieży obu płci na wypadek wojny. Paragraf 1 nowej ustawy wojskowej mówi wyraźnie, że: „na wypadek wojny, poza normalną służbą wojskową, każdy mężczyzna niemiecki i każda kobieta powołani są do świadczeń na rzecz ojczyzny". To sformułowanie jest zupełnie nowe. W ustawodawstwie przedwojennym Rzeszy nie było wyraźnie sformułowanego obowiązku pomocniczej służby wojennej kobiet. Z uwzględnieniem tej nowej sytuacji prawnej ujęte są tematy przeznaczone do omówienia na marzec.

Dla młodzieży męskiej przewidziano następujące pogadanki i opracowania: I. Służba w oddziałach zmotoryzowanych, historia samochodu, jego użyteczność w wojnie i t. p., II. Służba łączności — zadania wojsk łączności, sygnalizacja wzrokowa, telegraf i jego zastosowanie, jak zbudować samemu aparat Morse'a, III. Kawaleria, rola kawalerzysty w wojnie nowoczesnej, rasy koni, o racjonalnym pielęgnowaniu konia i t. d., IV. Piechota: sportowe wyrobienie piechura, dobre oko, dobry strzał.

Poza tym przewidziano szereg pogadanek z historii Wielkiej Wojny oraz opracowań na tematy: „Przeżycie wojenne mego ojca, — czytanki: „Mój synu, jesteś żołnierzem", „Obowiązki żołnierza niemieckiego" — „Cześć poległym" i t. p. Program nauki przewidywał w marcu zapoznanie się z najważniejszymi stopniami służbowymi i odznakami we wszystkich rodzajach broni, historię powstania niemieckiej siły zbrojnej od rycerskich drużyn, poprzez formacje landsknechtów do armii z poboru, życiorysy najwybitniejszych twórców militaryzmu niemieckiego, jak „Wielki elektor Brandenburski", „Fryderyk Wilhelm I", „Scharnhorst" i t. p. Nie zapomniano i o politycznej stronie, uwzględniając szeroko omówienie politycznych, gospodarczych i wojskowych skutków Traktatu Wersalskiego. Specjalnie godzinę poświęcono omówieniu znaczeniu 16 marca 1935 roku, w którym to dniu wprowadzony został w Niemczech obowiązek powszechnej służby wojskowej.

W pogadankach uwzględniono również szeroko takie tematy, jak: Rola i zadanie organizacji młodzieży hitlerowskiej, S. A. — „służby pracy", jako wstępnych etapów przygotowania młodzieży niemieckiej do służby wojskowej, będącej ukoronowaniem wychowania obywatelskiego każdego Niemca.

W wydanym staraniem ministerstwa wojny „Wehrpflichtfibel", elementarzu służby wojskowej, autorem którego jest major Foertsch (wydawnictwo „Offene Worte" Berlin W. 35), uczniowie starszych klas szkół powszechnych mają zebrane najciekawsze wiadomości z zakresu organizacji niemieckiej siły zbrojnej. Zakres wiadomości wojskowych każdego ucznia niemieckiej szkoły powszechnej obejmuje: takie kwestie, jak: stosunki wojskowe w najważniejszych krajach europejskich, przy czym uwzględnione są przede wszystkim Rosja Sowiecka i Polska, oraz „zamorskie mocarstwa militarne" z głównym uwzględnieniem sił zbrojnych Japonii.

W tematach tych uwzględniono szeroko rolę czynników psychologicznych w wychowaniu obywatelskim i wojskowym danego narodu, wprowadzając młodzież niemiecką już od najwcześniejszych lat w dziedzinę, mającą tak doniosłe znaczenie w kształtowaniu sił obronnych danego kraju.

Jeśli chodzi o Polskę, to znamiennym jest, że, podkreślając w licznych pogadankach i czytankach pozytywne wartości typu polskiego, nie omieszkano wskazać na jedną, zdaniem autorów, główną wadę, społeczność naszą, która w momencie próby dziejowej może mieć fatalne następstwa. Warto ten sąd wziąć pod uwagę.

NA MARGINESIE

Co młodzież czyta?

Przy każdej sposobności spotykamy się z narzekaniem na brak u dzisiejszej młodzieży zainteresowania się książką. Nauczyciele skarżą się na trudności, na jakie napotykają, chcąc zmusić młodzież do przestudiowania t. zw. lektury „nadobowiązkowej" (obowiązkowa jest czytana na lekcjach), rodzice zaś skarżą się, że dzieci ich albo wcale nie czytają, albo czytają książki nie tylko że pozbawione wszelkiej wartości, lecz wręcz szkodliwe.

Jak sprawa ta przedstawia się w rzeczywistości? Czy młodzież szkolna nie chce czytać? Czy zainteresowania jej ograniczają się wyłącznie do książek sensacyjnych — mało wartościowych?

Odpowiedź na to pytanie można uzyskać jedynie przez przeprowadzenie szeregu ankiet i doświadczeń. Omówienie wyników jednej z takich ankiet, przeprowadzonej w klasie VI starego typu jednego z gimnazjów państwowych, znajdujemy w ostatnim numerze czasopisma „Gimnazjum", w artykule dr. Józefa Targowskiego.

Autor artykułu otrzymał 29 odpowiedzi na następujące pytania: 1) czy masz skąd brać książki do czytania?, 2) czy jesteś abonentem wypożyczalni szkolnej?, 3) czy należysz do jakiej wypożyczalni na mieście?, 4) jakie książki przeważnie czytasz? (tu następowało wyliczenie szeregu działów zasadniczych, jak: beletrystyczny, techniczny, naukowy, techniczny, biograficzny, społeczny, popularno-naukowy, historyczny, podróżniczy i dział opowiadań z życia żołnierskiego), 5) jakiego działu książek brakuje, według ciebie, w wypożyczalni szkolnej?, 6) czy masz swoją bibliotekę, a jeżeli tak, to z ilu tomów się ona składa?, 7) czy dostajesz książki, czy też sam je kupujesz?

Z zestawienia i uszeregowania pytań widać, że autorowi chodziło o dowiedzenie się: czy uczeń czyta i skąd czerpie książki.

Na pierwsze pytanie ankiety wszyscy uczniowie odpowiedzieli pozytywnie, a nawet jeden stwierdził, że posiada kilka źródeł otrzymywania książek.

Na drugie pytanie odpowiedzi podawały: 20-tu należy do wypożyczalni szkolnej, 9-ciu nie należy, 1 korzysta rzadko z wypożyczalni, 1 czyta po 4 książki na miesiąc.

Na trzecie pytanie odpowiedzi stwierdzają: 10 uczniów korzysta z wypożyczalni na mieście, 13 wypożycza tylko książki z biblioteki szkolnej, 6 chociaż nie należy do żadnej wypożyczalni na mieście, to jednak korzysta z książek wypożyczanych przez rodziców.

Najistotniejsze, czwarte pytanie przyniosło następujące odpowiedzi: beletrystyka dominuje u 24 uczniów, naukowe książki czyta 10-ciu, techniczne — 4-ch biograficzne, społeczne i podróżnicze po 2-ch, historyczne — 1, popularno naukowe — 1, podróżnicze w języku obcym — 1, różne — 1, opowiadania z życia żołnierskiego i służby śledczej — 1. W beletrystyce panuje niepodzielnie powieść, przy czym kolejność poczytności poszczególnych autorów jest następująca: Żeromski, Prus, Reymont.

Wszystkie odpowiedzi wskazywały na dotkliwy brak w bibliotece szkolnej nowości beletrystycznych, na braki w dziale naukowo-popularnym, szczupłość książek technicznych, brak książek o sporcie, oraz książek naukowych i o tematach społecznych.

Na ciekawe, ze względu na środowisko domowe ucznia, 6-te pytanie udzielono następujących odpowiedzi: 10-ciu uczniów nie ma żadnych książek w domu, 6-ciu posiada książki dziecinne, przy czym rozmiary tych bibliotek wahają się od 10 do 150 tomów, 14-tu ma biblioteki, które obejmują od 24—300 tomów.

Na ostatnie pytanie otrzymał dr. Targowski następujące odpowiedzi: 16-tu dostaje książki, 12-tu kupuje, 2-ch dostaje ich bardzo mało, 5-ciu nie dostaje wcale, 2-ch kupuje, lecz bardzo rzadko, 3-ch wcale nie kupuje, a 1 kupuje tylko książki techniczne.

Trudno z powyższej ankiety wyciągnąć ogólniejsze wnioski. Pole oświadczeń jest zbyt małe — 1 klasa, w jednym gimnazjum — 29 odpowiedzi. Tym niemniej daje to pole do pewnych uogólnień i spostrzeżeń. Jeżeli nauczyciele wszystkich przedmiotów nauczania w szkole średniej, nie wyłączając nauczycieli higieny i ćwiczeń cielesnych, nawołują młodzież do czytania książek poza pracą szkolną, twierdząc, że bez tego nie da się osiągnąć pełnego wykształcenia; jeżeli szkoła chce mieć kontrolę nad tym co czyta młodzież — to musi ona jej sama dostarczyć odpowiedniego materiału książkowego, w ilości i jakości dostatecznej, by zaspokoić głód czytania. Tymczasem w tej chwili stare zbiory bibliotek szkolnych nie spełniają już właściwego zadania, ponieważ posiadają książki, które młodzież albo nie interesują, albo są zbyt przestarzałe. Bez odpowiedniego uzupełnienia bibliotek szkolnych nowymi wydawnictwami nie da się pomyśleć prawidłowa praca szkoły. W tym celu muszą być corocznie wstawiane do budżetu szkolnego pewne sumy, przeznaczone specjalnie na zakup książek. Uzupełniając materiał książkowy, należy zwrócić uwagę na pozyskanie dla bibliotek szkolnych książek z dziedziny różnych działów techniki, przemysłu i handlu, a także na wydawnictwa sportowe. Ponadto należałoby zaapelować do naszych sfer naukowych o większe uwzględnienie w ich pracach wydawniczych literatury naukowo-popularnej.

Wyniki
KONKURSU RADIOWEGO

Dnia 28 ub. m. odbyło się posiedzenie Sądu konkursowego, urządzonego przez Komitet propagandy Radia w Zagłębiu Dąbr., w składzie: dyr. Bereszko, red. Ćwierk i inż. Bijasiewicz, celem rozstrzygnięcia konkursu radiowego na pogadankę, felieton lub reportaż radiowy z życia Zagłębia.

W przepisanym terminie nadesłano 25 prac. Po przejrzeniu wszystkich prac Sąd jednogłośnie postanowił przyznać: I nagrodę godłu „Swojak", II — godłu szenia przed mikrofonem, po uakutecznieniu „Majot", III — godłu „Skrzydła". Prócz tego zakwalifikowano do wygłoszenia niektórych poprawek, prace opatrzone godłami: „Comte rendu" i „Sympatyczka radiowa".

Po otwarciu kopert okazało się, że pierwszą i drugą nagrodę uzyskał p. Antoni Greipel, Dąbrowa Górnicza, ul. Król. Jadwigi 8, trzecią nagrodę zdobył p. Władysław Wojtasik, Dąbrowa Górn. ul. Sienkiewicza 19. Autorami wyróżnionych prac są: Franciszek Szyller, Sosnowiec, ul. Dietlowska 9 m. 1 i Helena Dobrowolska, Sosnowiec, ul. Lwowska 3 m. 2.

Sąd zwraca się z prośbą do nagrodzonych autorów o łaskawe zgłoszenie się po odbiór nagród do sekretarza Komitetu p. inż. Bijasiewicza, Elektrownia Okręgowa, ul. Małobądzka, w godzinach od 9—11.

JE. ks. biskup dr. Kubina
przyjeżdża w sobotę do Dąbrowy

Jak już donosiliśmy, Włodarz naszej diecezji J. E. ks. biskup dr Kubina zapowiedział swój przyjazd do Dąbrowy celem dokonania wizytacji pasterskiej.

Przyjazd Dostojnego Gościa nastąpi w sobotę dnia 5 bm. J. E. ks. biskup dr Kubina przybędzie o godz. 6 po południu. Powitalna brama ustawiona zostanie u zbiegu ulic Kościuszki i Sobieskiego, obok Magazynu Wspólczesnego. Przed bramą ustawią się szpalerem organizacje i stowarzyszenia ze sztandarami i orkiestrami oraz młodzież szkolna. Dostojnego Gościa powitają prezydent miasta p. Trzęsimiech, prezes Akcji katolickiej mec. Morgulec, przedstawiciel nauczycielstwa, jeden z robotników i dziecko.

Po przemówieniach powitalnych nastąpi procesjonalne wprowadzenie J. E. ks. biskupa do kościoła.

W niedzielę Dostojny Pasterz odprawi sumę pontyfikalną w kościele parafialnym.

Pobyt J. E. ks. biskupa dr Kubiny w Dąbrowie potrwa kilka dni.

Ks. proboszcz zaprasza wszystkie organizacje i stowarzyszenia do licznego wzięcia udziału ze sztandarami i orkiestrami w powitaniu Dostojnego Gościa.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

1 Czerwiec

Wtorek

Bł. Jakuba Strzemię (Strepy)
Słowiański: Świętopełka
Słońca wsch. 3.21, zach. 19.46
Księżyca wsch. 23.46 z. 10,25

HISTORIA PODAJE:

1236 Przyłączenie Podlasia do Korony.
1809 Austriacy opuszczają Warszawę
1926 Zgromadzenie Narodowe wybiera prof. Ign. Mościckiego Prezydentem Rzplitej.

PRZYSŁOWIA:

„Pogoda na Nikodema (kal. ewang.)
Cztery niedziel deszczu nie ma".

AFORYZMY:

Daje się odczuwać dotkliwy brak niezbędnego prawa, prawa, które zmusiło by ludzi do przestrzegania innych praw.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Pieśniarz Wiednia".
PALACE: „30 karatów szczęścia".
EDEN: „Parada miłości"

—oOo—

× OSOBISTE. Zastępca kierownika Wydziału śledczego pp. kom. Kardasiewicz rozpoczął urlop wypoczynkowy.

× ZE STOW. PAŃ MIŁ. ŚW. WINCENTEGO A PAULO PAR. NOWOSIELECKIEJ. Wszystkim tym osobom, które czy to ofiarami pieniężnymi czy też produktami przysłanymi na zabawę urządzoną w sali Akcji kat. przy ul. Chemicznej, dopomogli do zebrania ofiar i ubrania 13 dzieci komplet do pierwszej Komunii św. przy czym kilkoro otrzymało poszczególnie: buciki, pończoszki, spodenki i td. jak również prezesowi Młod. Kat. i wykonawcom za muzykę, paniankom z Czerwonego Krzyża szkoły powsz. nr. 7 za prowadzenie korowodów, a dzieciom szkolnym za kotyliony, składa jak najserdeczniejsze podziękowanie w imieniu biednych dzieci. — Zarząd.

Repertuar teatralny

W SOSNOWCU:

Dziś teatr miejski z Sosnowca gra w Będzinie w sali kina „Apollo" komedię T. Brandowa pt. „Ciotka Karola" z gościnnym występem Eugeniusza Bodo. Udział biorą pp. Arciszewska, Anusiakówna, Jasnorzewska, Liebekówna, Cornobis, Fulde, Kostrzyński, Nawrocki i in.

W KATOWICACH

Czwartek 3 czerwca — występ baletu Cieplińskiego o godz. 20.

Piątek 4 czerwca — „Szkoła żon" występ St. Jaracza o godz. 20.

Sobota 5 czerwca — „Woźny i minister" występ St. Jaracza o godz. 20.

Niedziela 6 czerwca — 15-lecie szkoły polskiej na Śląsku o godz. 11.

Niedziela 6 czerwca — „Szkoła żon" występ St. Jaracza o godz. 16.

—oOo—

× ZMIANA SYSTEMU NUMERACJI POLICJANTÓW. Z dniem 1 czerwca, zgodnie z rozkazem komendanta głównego P. P., policjanci (za wyjątkiem oficerów) zamiast dotychczasowych numerów na czapkach, nosić będą z lewej strony mundurów, lub płaszczy, duże plakiety z białego metalu z oznaczonymi na nich numerami.

Poświęcenie sztandaru
LIGI M. K. NA RENARDZIE

W ub. niedzielę oddział Ligi morskiej i kolonialnej gw. hr. Renard w Sosnowcu obchodził uroczystość poświęcenia sztandaru.

Poświęcenia sztandaru dokonał po mszy św. w kościele nowosieleckim ks. Matuszek. Z kościoła udano się pochodem do Sokolni, gdzie nastąpiły przemówienia i wbijanie gwoździ.

Przemówienia wygłosili pp.: prezes obwodu Ligi M. i K. dr. Kucharski, prezes oddziału gw. hr. Renard mec. Chudzyński, w imieniu Zw. pracowników umysłowych przemysłu i handlu Z. D. Swirtun, w imieniu robotników Adamczyk.

—oOo—

Rozdział
DODATKOWYCH KREDYTÓW NA BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Przyznana dodatkowo przez Komitet ekonomiczny kwota 15 miln. złotych na pomoc kredytową na budownictwo mieszkaniowe, została już rozdzielona na poszczególne miasta. W najbliższych dniach poszczególne komitety rozbudowy zostaną powiadomione przez Bank Gospodarstwa Krajowego o wysokości przyznanych im kwot. Finansowanie budownictwa mieszkaniowego z dodatkowego kredytu odbywać się będzie na zasadach, ustalonych w tym zakresie na rok bieżący.

—oOo—

× BACZNOŚĆ MYŚLIWI! Na mocy § 30 statutu Polskiego Związku Łowieckiego oraz zgodnie z upoważnieniem prezesa Kieleckiej Rady wojewódzkiej zwołuję do Sosnowca na dzień 3 czerwca br. na godzinę 19 i pół do lokalu Stowarzyszenia techników, przy ulicy 3 Maja 25 organizacyjne walne zgromadzenie powiatowe PZŁ z następującym porządkiem dziennym: zagajenie i wybór sekretarza i asesorów; zaznajomienie zebranych z nowym statutem PZŁ; wybór członków powiatowej Rady łowieckiej; wybór delegata na walne zgromadzenie wojewódzkie; sprawa dawnego Funduszu dla walki z kłusownictwem; sprawy bieżące. Na zgromadzenie to zaprasza wszystkich panów myśliwych — Leon Rudowski, łowczy powiatowy PZŁ.

× MATURZYŚCI GIMNAZJUM IM. B. PRUSA. Egzamin dojrzałości w gimnazjum państw. im. B. Prusa w Sosnowcu złożyli: Bożkiewicz Edward, Cipiński Mirosław, Gajer Zdzisław, Gaudyn Tadeusz, Horzelski Mieczysław, Kowalski Adam, Mackiewicz Marian, Majtlis Samuel, Musiałik Feliks, Myszkowski Jerzy, Ornowski Stanisław, Parysek Jan, Wandelt Witold, Witkowski Marian, Wolf Stanisław, Wspaniały Adolf.

× USTALENIE TEKSTÓW PIEŚNI. Ministerstwo WR i OP ustaliło teksty słowne i muzyczne (w składzie jednogłosowym) pieśni „Boże coś Polskę" i „Pierwsza Brygada", jako jedynie obowiązujące wszystkie szkoły. Teksty te zostały ogłoszone w nr. 4 „Dziennika Urzędowego Min. WR i OP."

× ZARZĄD PLACÓWKI SOSNOWIECKIEJ STOW. WETERANÓW B. ARMII POLSKIEJ WE FRANCJI zawiadamia wszystkich zainteresowanych, że w dniu 4 bm. o godz. 15.50 odchodzi z Sosnowca do Warszawy pociąg popularny; w związku z powyższym uprasza się o punktualne przybycie na godz. 15.30 na dworzec w Sosnowcu, celem pobrania biletów oraz kart uczestnictwa. Z powodu wyjazdu na Zjazd do Warszawy, zarządza się zebranie miesięczne na dzień 13 bm.

Mąka 82 proc. w sprzedaży
Ceny mąki i pieczywa

Zgodnie z zarządzeniem władz nadzorczych z dniem dzisiejszym znajdzie się w sprzedaży trzeci gatunek mąki żytniej 82 procentowej oraz chleb z tej mąki.

W związku z tym wczoraj odbyło się posiedzenie komisji cennikowej w Sosnowcu, na którym ustalono cenę mąki 82% w hurcie na 31.50 zł. za 100 kg., w detalu zaś 35 gr. za kilogram. Cena chleba z tej mąki wynosić będzie 30 gr. za kilogram. Ceny te obowiązują od dzisiaj.

Ceny innych gatunków mąki i pieczywa pozostają bez zmian, a mianowicie: mąka pszenna 65% w hurcie 45 zł. za 100 kg. w detalu 51 gr., mąka żytnia 75% — w hurcie 34 zł., w detalu 39 gr., mąka żytnia 95%: w hurcie 29 zł. w detalu 31 gr.; chleb z mąki 75% — 32 gr., z mąki 95% — 27 gr. za kilogram; bułki pszenne z mąki 65% — 60 gr. za kilogram, bułka 100 gr. 6 groszy, 50 gramowa — 3

Poświęcenie instytucji opieki nad zdrowiem dziecka w Sosnowcu

W dniu 29 maja przy ul. Chemicznej 12 w Sosnowcu odbyła się uroczystość poświęcenia Stacji opieki nad matką i dzieckiem, kuchni mlecznej oraz żłobka dla niemowląt, zorganizowanych przez sekcję higieny dziecka oddziału sosnowieckiego Polskiego Towarzystwa Higienicznego.

Powołanie do życia tych instytucyj ma doniosłe znaczenie, jeśli się zważy, że przed dwoma laty przy tej samej ulicy, bo przy ul. Chemicznej 2 musiano zlikwidować z braku funduszy, przed kilkunastu laty powołaną do życia „Kroplę mleka".

A na szczególniejsze podkreślenie zasługuje ten fakt, że inicjatorami powołania do życia nowej placówki byli niejako ci sami ludzie, którzy zmuszeni byli dawną „Kroplę mleka" przekazać Magistratowi w Sosnowcu, który wziął na siebie obowiązek prowadzenia stacji we własnym lokalu.

I to ma swoją wymowę, bo pomnożyły się instytucje, sprawujące opiekę nad zdrowiem dziecka. Ale przy ul. Chemicznej prócz stacji czynny jest i żłobek dla takich niemowląt, których matki, zmuszone do zarobkowania na utrzymanie rodziny, nie mogły zabezpieczyć opieki dzieciom.

A sama stacja prócz normalnych czynności sprawuje też opiekę nad dziećmi szczepionymi przeciwko gruźlicy.

Ale nie na tym kończy się zakres agend uruchomionych przy ul. Chemicznej instytucji. Powstać ma przy żłobku klub młodych matek i szkoła dla niańek.

Dla należytego sprawowania wszystkich czynności omawiane instytucje zajmują duży lokal z 6 sal, ubikacji, oraz kuchni, pralni, pokoju kąpielowego itp.

Gdy się zastanowić nieco nad powstaniem tych instytucji — uderza jedno, że ludzie o dużym zmyśle społecznym, ideowym podejściu do zagadnień społecznych — znajdą zawsze środki na powołanie do życia instytucji, których potrzebę życie wysunie na porządek dzienny.

Nie ma mówczas jak gdyby przeszkód, wszystko układa się pomyślnie, bo podpatrzywszy potrzeby życia zjawia się energia, inicjatywa, pomysłowość i potrzebna instytucja wyrasta jak gdyby z niczego.

Tak było właśnie z instytucjami przy ul. Chemicznej, co wyraźnie podkreślił w swoim przemówieniu ks. prob. Hendrykowski i uwypuklił p. dr Zahorski oraz dr Molicki.

Zebrani z okazji tej uroczystości na poświęceniu liczni goście, znani i ofiarni działacze społeczni w Sosnowcu — składali organizatorom i inicjatorom placówki szczere gratulacje.

Z życzeniami dla tej placówki depeszę nadesłał również p. wiceminister opieki społecznej dr Piestrzyński, jako prezes zarządu głównego Polskiego Towarzystwa Higienicznego.

Propaganda radia w Zagłębiu Dąbr.
Z walnego zebrania komitetu

Dnia 28 ub. m. odbyło się w lokalu propagandy Elektrowni walne zebranie Komitetu propagandy radia w Zagłębiu Dąbrowskim.

Zebranie zagaił p. dyr. Bereszko, proponując na przewodniczącego p. dyr. Jaguczańskiego, a na sekretarza p. inż. Bijasiewicza, co zebrani jednogłośnie zaakceptowali.

Ze sprawozdania z działalności dotychczasowej Komitetu, które wygłosił p. inż. Bijasiewicz wynika, że studio sosnowieckiego nadało w roku sprawozdawczym 66 audycji, w których brały udział niemal wyłącznie siły miejscowe. Szczególnie popularne są w okręgach wiejskich audycje propagandowe, w których omawiane są sprawy interesujące poszczególne grupy. W obecnej chwili ukończono już prace nad gminami powiatu Będzińskiego i w trakcie załatwienia są gminy powiatu Zawierciańskiego, by następnie przejść do powiatu Olkuskiego. Prócz tego Komitet prowadził bezpłatną poradnię radiową, gdzie udzielono 69 porad wszystkim zgłaszającym się w specjalnie na to wyznaczone 2 dni w tygodniu to jest wtorki i czwartki. Dla pozyskania dopływu świeżych sił prelegenckich Komitet ogłosił na początku bieżącego roku konkurs radiowy, którego wyniki podane są na innym miejscu.

Współpraca z Polskim Radiem odbywała się normalnie, dzięki nadzwyczaj przychylnemu stanowisku naczelnej dyrekcji Polskiego Radia w osobie dyr. Romana Starzyńskiego i sekretarza generalnego płk. Krajterkrafta.

Sprawozdanie finansowe wygłosił dyr. K. Gadomski, z którego wynika, że samorządy odnoszą się obojętnie wobec studia, choć audycje sosnowieckie poświęcone są głównie właśnie sprawom samorządowym. Sprawozdanie programowe zostało omówione przez kierownika literackiego red. Ćwierka.

W wyniku dyskusji, jaka się wywiązała po wygłoszeniu sprawozdań, postanowiono między innymi w jesieni wciągnąć do współpracy w układaniu programów studia organizacje społeczne takie, które w tym względzie mogą być rzeczywiście pomocne.

W wyniku wyborów skład Komitetu wykonawczego oraz poszczególnych sekcji pozostały bez zmian z tym, że do współpracy postanowiono zaprosić pp. prezesa Sądu okręgowego Kurkowskiego, starostę grodzkiego Kędzierskiego, starostę zawierciańskiego Trznadla, starostę olkuskiego Brzostyńskiego, prezydenta Zawiercia Cz. Kowalskiego, mec. M. Lipskiego, dyr. Jankowskiego, Z. Nowarę, komendanta Związku strzeleckiego, kpt. Stykę — Feder. Związku Obr. Ojcz. i red. Fabrycego.

W wolnych wnioskach postanowiono na początku jesieni rozpocząć energiczną akcję dla spopularyzowania idei Komitetu wśród najszerszych warstw społeczeństwa.

Dziś zamknięcie Targów katowickich

W myśl programu **dzisiaj we wtorek dnia 1 czerwca o godzinie 20 zamknięte zostaną IX Targi katowickie**, które trwały od 16 maja br.

Ponieważ w ostatnich dniach Targów poczynić można jeszcze korzystne zamówienia i zawierać odpowiednie tranzakcje z wystawcami, przeto na fakt powyższy zwrócić należałoby uwagę sfer kupieckich, ażeby nie ominęły ostatnich dni tej wyjątkowej dorocznej okazji handlowej na Śląsku.

Na marginesie zamknięcia Targów i wobec zbliżającego się 10-lecia Targów w roku 1938 należy podkreślić, iż tereny wystawowe są stanowczo za szczupłe i winny być koniecznie rozbudowane, bowiem już w roku bieżącym Zarząd Targów zmuszony był odmówić wielu chętnym udzielenia stoisk z braku miejsc.

W roku 1938 jako jubileuszowym, należy sądzić, iż w Targach weźmie przecież udział i przemysł śląski ze względów reprezentacyjnych — to też kwestia rozbudowy hal wystawowych staje się rzeczą pierwszorzędnej wagi.

Budżet Dąbrowy w cyfrach
Wydatki i dochody wynoszą ponad 1.300 tys. zł.

Jak już donosiliśmy, Rada miejska w Dąbrowie uchwaliła ostatecznie, po uczynieniu kilku poprawek, budżet miasta na r. 1937-38.

Budżet po stronie wydatków i dochodów zamyka się **kwotą 1.339.441 zł.**

Wydatki budżetu zwyczajnego stanowią 760.534 zł., tj. 56.78%, nadzwyczajnego zaś 578.907 zł.; dochody zwyczajne 809.441 zł. — 60.43%, nadzwyczajne 530.000 zł.

W wydatkach zwyczajnych najpoważniejszą pozycję zajmuje dział I zarząd ogólny — 200.832 zł. (26.41%), dalej idzie oświata 131.268 zł (17.26%), zdrowie publiczne 111.207 zł (14.62%) spłata długów 83.500 (11.92%), opieka społeczna 65.982 zł (8.67%), bezpieczeństwo publiczne 52.426 zł.

W wydatkach nadzwyczajnych największą pozycję stanowi dział: drogi i place 306.727 zł (22.9%), zarząd ogólny 200.832 zł (16.43%), przedsiębiorstwa komunalne 193.000 zł (14.41%), oświata 190.588 zł (14.23%), zdrowie publiczne 116.062 zł (8.07%).

W dochodach zwyczajnych lwią część stanowią sumy wpływające z udziału w podatkach państwowych — 384.332 zł (47.48%), dodatki do podatków państwowych 138.650 zł 17.4%), przedsiębiorstwa komunalne 136.001 zł (16.8%).

W dochodach nadzwyczajnych najpoważniejszą pozycją jest również udział w podatkach państwowych — 384.332 zł (28.69%), pożyczki 338.000 zł (25.24%), przedsiębiorstwa komunalne 136.001 zł (10.15%).

Podwyżka płac
W GÓRNICTWIE ZAGŁĘBIA DĄBR.

Rekurs, zgłoszony przez organizacje przemysłowców górniczych Zagłębia Dąbrowskiego przeciwko ostatniemu orzeczeniu nadzwyczajnej komisji arbitrażowej, podwyższającemu płace robotnikom dniówkowym, pozostał bez uwzględnienia, gdyż decyzje arbitrażowe są ostateczne.

Podwyżka płac objęła około 80 proc. wszystkich górników, zatrudnionych w kopalniach w Zagłębiu Dąbrowskim.

Poświęcenie Domu i Strzelnicy
ZW. STRZELECKIEGO W NIWCE

W nadchodzącą niedzielę dn. 6 bm. odbędzie się w Niwce uroczystość poświęcenia Domu i strzelnicy Zw. strzeleckiego im. gen. Juliana Stachiewicza na stadionie PMS.

Protektorat nad uroczystością przyjął p. premier gen. Sławoj - Składkowski, członkami Komitetu honorowego zaś są pp.: dr. Władysław Dziadosz, wojewoda kielecki, gen. Stachiewicz szef sztabu głównego mecenas Fr. Paschalski, prezes zarządu głównego Z. S. oraz inż. Marius Malplat, prezes dyrekcji Tow. Sosnowieckiego.

Program uroczystości niedzielnych jest następujący: godz. 9.30 zbiórka oddziałów strzeleckich i organizacyj na Kopcu Kościuszki; godz. 9.45 — raport, godz. 10 — złożenie wieńca na płycie Nieznanego żołnierza; godz. 10.30 — nabożeństwo; godz. 12 — defilada; godz. 12.20 — poświęcenie Domu i przemówienia; godz. 13.30 — przyrzeczenie strzeleckie dla kandydatów Z. S. orląt i wbijanie gwoździ do tarczy pamiątkowej; godz. 14 — obiad żołnierski; godz. 15—17 — zawody sportowe na stadionie.

—oOo—

Zakończenie
ROKU SZKOLNEGO

W związku z nieścisłymi wiadomościami, jakie się pojawiły w sprawie zakończenia roku szkolnego, stwierdzić należy, iż M. W. R. i O. P. zarządziło w bieżącym roku szkolnym wyjątkowo zakończenie nauki w gimnazjach ogólnokształcących w dniu 16 czerwca.

Po zakończeniu nauki i rozdaniu świadectw odbędą się w gimnazjach egzaminy wstępne do gimnazjów, liceów ogólnokształcących i liceów pedagogicznych. Prace te powinny być zakończone do końca czerwca 1937 r.

Nauka w szkołach powszechnych odbywać się będzie normalnie do dnia 21 czerwca r.b. Wyjątki stanowić będą tylko kandydaci do klas pierwszych gimnazjów, którzy zakończą pracę w szkole powszechnej dn. 16 czerwca.

Z SALI SĄDOWEJ

Echa strajku na kopalni „Jowisz"
Skazanie członków komitetu strajkowego

Dnia 29 ub. m. w sądzie grodzkim w Czeladzi odbyła się rozprawa karna przeciwko Gurtowskiemu Józefowi i innym w liczbie 11 osób, którzy oskarżeni byli o to, że w dniach 7, 8 i 9 grudnia 1936 r. w czasie strajku okupacyjnego na kopalni „Jowisz" w Wojkowicach Komornych **gwałtem i przemocą nie pozwalali dozorowi kopalni i robotnikom pełnić obowiązków obserwacji bezpieczeństwa na dole kopalni.**

Po zlikwidowaniu strajku przeprowadzone zostało dochodzenie przez Urząd górniczy i władze bezpieczeństwa, w wyniku czego skierowana została przez urząd prokuratorski sprawa przeciwko członkom komitetu strajkowego na drogę sądową.

Na przewodzie sądowym badani świadkowie w liczbie około 60, stwierdzili, że **oskarżeni przemocą odbierali dozorcom i robotnikom lampy karbidowe, zastosowali areszt wobec opornych**, zamykając ich do remizy przeznaczonej do naprawy elektrowozów, **nie pozwalali dozorcom na złożenie administracji kopalni telefonicznego raportu** co do stanu robót, zabraniali wydostania się z dołu na powierzchnię, przeprowadzili sąd nad dozorcą Szczerbą i chcieli go wrzucić do szybu.

Po całodziennej rozprawie sąd późnym wieczorem ogłosił wyrok mocą którego **oskarżeni Józef Gurtowski i Stanisław Barczyński zostali skazani na 8 miesięcy aresztu każdy, Szczepan Mitas, Wojciech Kaim, Szczepan Surowiec i Stefan Krawczyk na 6 miesięcy** aresztu każdy, z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg 3 lat. Witczaka Antoniego, Białego Władysława, Kozła Józefa i Gajdzika Zygmunta sąd uniewinnił.

Proces ten, pierwszy tego rodzaju w Zagłębiu Dąbrowskim wywołał duże zainteresowanie w całym Zagłębiu Dąbrowskim, a zwłaszcza w kołach górniczych.

Rok więzienia o sfałszowanie podpisu

Wczoraj w Sądzie okręgowym w Sosnowcu odbyła się rozprawa przeciwko 38-letniej Wiktorii Lipowej zamieszkałej w Sosnowcu, oskarżonej o podrabianie podpisu. Lipowa mianowicie podpisała w listopadzie ub. roku i w styczniu roku bieżącego dwa pełnomocnictwa upoważniające adwokata do stawania w sprawie J. Tańskiego przed sądem grodzkim w Sosnowcu.

Sąd skazał Lipową na 1 rok więzienia i obciążył ją kosztami sądowymi.

Nadużycia w kasie Stefczyka w Żarnowcu

Dalszy ciąg toczącego się od kilku dni olbrzymiego procesu o nadużycia w Żarnowcu odbywa się obecnie w Sądzie okręgowym w Sosnowcu.

Przed sądem stanęło pięciu oskarżonych, posądzonych o malwersacje w Kasie Stefczyka w gminie Niegowa (pow. Zawiercie), a mianowicie: 29-letni rachmistrz Kasy Franciszek Piątek, jego brat 23-letni Eugeniusz Piątek księgowy, 49-letni kasjer Józef Szczepańczyk, 54-letni Andrzej Haładus prezes Kasy i Franciszek Kiciński, wszyscy zamieszkali w Niegowej. Dokonali oni, jak wiadomo, nadużyć sięgających 50 tys. zł. przez fałszywe obciążanie kont członków Kasy. Wszyscy oskarżeni częściowo tylko do winy się przyznali.

W dniu wczorajszym przemawiał prokurator i obrona. Wyrok spodziewany jest w czwartek.

Tydzień PCK.
W ZĄBKOWICACH

W ub. sobotę pod przewodnictwem prezesa koła Wł. Bereszko odbyło się zebranie organizacyjne Komitetu tygodnia PCK w Ząbkowicach. Przewodniczącym Komitetu wybranym został p. inż. Wł. Górny, członkowie pp.: J. Tasiecki, Wł. Bereszko, Z. Kowarski i W. de Lorm, oraz panie: M. Przybyłowiczówna, H. Burnatowiczówna i P. Mikołajczykowa.

Program: W niedzielę dn. 6 czerwca rb. rano o godz. 8.30 zbiórka organizacyj przed Domem ludowym ze sztandarami, pochód z orkiestrą do kościoła na nabożeństwie, po nabożeństwie powrót do Domu ludowego, gdzie zostanie wygłoszony odczyt bezpłatnie i wyświetlony film propagandowy. Poza tym sprzedaż nalepek i kwesta do puszek na P. C. K.

—ooo—

× NA RZECZ SEKCJI HIGIENY DZIECKA. Oddziału sosnowieckiego Polskiego Tow. higienicznego w związku z organizacją i prowadzeniem stacji opieki nad matką i dzieckiem, żłóbka dla niemowląt i kuchni mlecznej złożyli ofiary: dyr. Piętkowski (50% wartości boilera) — 100 zł., Konwencja węglowa —10 ton węgla, Gwarectwo „Hr. Renard" 2 tony węgla oraz w związku z uroczystością poświęcenia p. dyrektorowa Wilhelmowa Schönowa 70 zł. i p. inżynier Rudowski Leon 10 zł. Kwitując odbiór, tą drogą serdeczne „Bóg zapłać" w imieniu dzieci korzystających z opieki stacji składa Zarząd sekcji.

× CHOROBY ZAKAŹNE. W ub. tygodniu zanotowano na terenie Sosnowca następujące przypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne: błonica 2, odra 13, krztusiec 3, gruźlica 3 (5 zgonów), jaglica 1.

× CZYJA TOREBKA? W Wydziale śledczym p.p. w Sosnowcu znajduje się do odebrania znaleziona torebka damska.

PROGRAM RADIOWY

WSPÓŁCZESNA PIEŚŃ RÓŻNYCH NARODÓW PRZEZ RADIO

We wtorek dnia 1 br. usłyszą radiosłuchacze o godz. 19.15 ciekawą audycję muzyczną w wykonaniu Marii Sokół i Antoniego Rudnickiego. Będzie to „Współczesna pieśń różnych narodów". W programie mało znane pieśni rosyjskich, niemieckich, angielskich, węgierskich i francuskich kompozytorów. Nazwiska: Strawiński, Marx, Kreisler, Strauss, Bela Bartok, Cyril Scott, Ravel, Roussel dają gwarancję wysokiego poziomu audycji.

KRAKOWSKI KWARTET SCHRAMMLA PRZED MIKROFONEM

Dn. 1 czerwca nadany zostanie na fali ogólnopolskiej koncert Krakowskiego Kwartetu Schrammla o godz. 21.05. Lubiany ten zespół odegra melodyjne, wdzięczne utwory, objęte ogólnym tytułem „W lasku wiedeńskim". Tegoż dnia o godzinie wcześniejszej, bo o 20.00 transmituje Polskie Radjo koncert z parku „Helenów" w Łodzi w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej pod dyr. Seweryna Pietruszki. W programie utwory popularne.

OPOWIADANIE Z ŻYCIA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W PROGRAMIE WARSZAWY II

W programie Warszawy II w dniu 1 czerwca o godz. 23.00 odczytane zostanie „Opowiadanie Józefa Piłsudskiego z czasów jego pobytu w szpitalu więziennym w Petersburgu". Jest to fragment z niewydanych pamiętników Stanisława Szpotańskiego, który poprzedzi wstępem prof. Henryk Mościcki.

WTOREK 1 CZERWCA 1937 R.

6.00 Sygnał czasu i pieśń poranna. 6.03 Muzyka ludowa. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka. 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół: „Wycieczka z przygodami" — obrazek słuchowiskowy w opracow. Zofii Charszewskiej. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.20 Życie kulturalne Śląska. 12.25 Lekki koncert orkiestry wojskowej pod dyr. Antoniego Szałkowskiego. 13.00 Koncert życzeń. 13.15 Muzyka lekka (płyty). 15.30 Grają Jay Wilbur i Jack Payne (płyty). 15.43 Wiadomości giełi Jack Payne (płyty). 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 „Czym jest twój tatuś? — ogrodnikiem" — audycja dla dzieci. 16.20 Pieśni w wyk. Chóru Podchorążych sanitarnych pod dyr. Wincentego Laskiego. 16.45 „Droga do Burkutu" — odczyt — wygł. Jan Bolesław Liwoczyński. 17.00 Trio salonowe Polskiego Radia. 17.50 Aktualna pogadanka turystyczna. 18.00 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 18.10 Program na jutro. 18.15 „Puszcza szumi" — kwadrans poetycki Jerzego Pileckiego. Recytuje dr. Leopold Pobóg-Kielanowski. 18.30 Greta Keller i Boswell Sisters (płyty). 18.45 Wiadomości sportowe lokalne. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „Dwaj złodzieje" — skecz Pejotla. 19.15 Współczesna pieśń różowych narodów. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Koncert z „Parku Helenów" w wyk. Ork. Symf. pod dyr. Seweryna Pietruszki. 20.55 Wiadomości rolnicze. 21.05 „W lasku wiedeńskim" — w wyk. Krakowskiego Kwartetu Schrammla. 21.45 „Bitwa o Chorążankę" — opowiadanie Zygmunta Kaczkowskiego. 22.00 Muzyka lekka i taneczna. 22.50—23.00 Ostatnie wiadomości.

Akcja pomocy
dla ludności w woj. Kieleckim

W dniu 29 ub. m. w gmachu urzędu wojewódzkiego w Kielcach pod przewodnictwem posła M. T. Brzęk-Osińskiego odbyło się posiedzenie grupy regionalnej senatorów i posłów województwa Kieleckiego.

W posiedzeniu tym, oprócz parlamentarzystów, wzięli udział: wojewoda dr. Dziadosz, wicewojewoda, dyrektor Izby rolniczej, dyrektor Izby rzemieślniczej, naczelnik wydziału drogowego oraz starostowie powiatów Pińczowskiego, Olkuskiego, Jędrzejowskiego i Miechowskiego.

Tematem obrad była klęska powodzi i gradobicia na terenach woj. Kieleckiego.

Po wysłuchaniu sprawozdań, dotyczących rozmiarów klęski i przedsięwziętych środków pomocy, rozwinęła się dyskusja, w wyniku której — doceniając rozmiary strat i zdając sobie sprawę, że pomimo życiowej odporności i aktywnej reakcji miejscowej ludności, oraz zrozumienia i przyjścia z pomocą, ze strony rządu — stwierdzono, iż zachodzi potrzeba świadczeń społeczeństwa i z innych ośrodków województwa Kieleckiego.

Postanowiono podjąć inicjatywę zbiórki pieniężnej i w naturze przez posłów i senatorów w swoich okręgach, a w szczególności w ośrodkach miejskich, skierowując wszelkie datki na konto urzędu skarbowego nr. 3 w Kielcach.

Postanowiono podzielić między sobą funkcje referowania potrzeb pomocy w poszczególnych resortach rządowych i instytucjach, oraz opodatkować diety poselskie i senatorskie.

Naczelną wartością akcji pomocy musi być jej szybkość.

Nie ma chętnych na wyjazd
na roboty rolne na Łotwę

W trzecim dniu rekrutacji małorolnych na roboty rolne do Łotwy, t.j. w ub. sobotę w Skale k-Ojcowa, zapisało się zaledwie 12 osób, tak, że ogólna ilość z całego powiatu Olkuskiego wynosi zaledwie 218 osób, zamiast spodziewanych tysiąc.

Ludność odnosi się do wyjazdu na Łotwę ze sceptycyzmem, oświadczając wprost, że przy takich warunkach nie opłaci się jechać.

Kontrakty zawarli tylko tacy, którym naprawdę bieda w kraju dokuczyła i którzy nie mają żadnych widoków na przyszłość.

Jak się dowiadujemy, w ostatniej chwili pomimo zawarcia umowy, cofnęło swój wyjazd do Łotwy około 50 osób.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Uchwały Zw. Miast Polskich

Dn. 29 ub. m. odbyło się nadzwyczajne posiedzenie zarządu Zw. Miast Polskich. Na posiedzeniu tym zarząd stwierdził przede wszystkim, że pomimo zgody rządu w czasie poprzedniej sesji sejmowej na uchwalony przez sejmową komisję administracyjno - samorządową wniosek pos. Widackiego o rozszerzenie na wszystkie miasta prawa poboru dodatków miejskich do państwowego podatku dochodowego, sprawozdawca rządowego projektu w komisji skarbowej zgłosił kontr-wniosek o ograniczenie istniejących już uprawnień finansowych miast.

Zarząd Zw. Miast jednomyślnie uchwalił zaapelować do premiera i ministra spr. wewn. oraz do ministra skarbu o jak najmocniejsze poparcie sprawy i stanowcze przeciwstawienie się poprawkom sprawozdawcy rządowego projektu.

W uchwale stwierdzono, że na odbytym niedawno zjeździe miast polskich jednomyślnie uchwalono sprawy, o których realizację zabiega obecnie zarząd związku.

W uchwale dano również wyraz temu, że nieudzielenie miastom upraw nień, jakie posiada już od dawna część miast i jakie otrzymać mają 83 miasta, przyłączane do województw poznańskiego i pomorskiego, byłoby równoznaczne z nieuzasadnionym brakiem wiary w dojrzałość społeczeństwa miejskiego i możność powierzenia mu samoopodatkowania się, a tym samym godziłoby w ideę samorządu, która już na skutek różnych przyczyn nie znajduje całkowitego zrozumienia i nie może się u nas należycie rozwijać.

Powyższą uchwałę delegacja Związku Miast na czele z prezesem prez. Starzyńskim złożyła w sobotę w Min. Sk. Tegoż dnia delegację Zw. Miast przyjął premier gen. Sławoj Składkowski.

CIĄGLE WZRASTA PRZYWÓZ SKÓR DO POLSKI. W okresie od stycznia do kwietnia br. włącznie przywieźliśmy z zagranicy 8.014 ton skór surowych. W porównaniu z tym samym okresem czasu w roku 1935 przywieźliśmy o 1.032 ton więcej.

CO MOŻE EKSPORTOWAĆ DO FRANCJI POLSKIE ROLNICTWO. W drugim kwartale b. r. rolnictwo polskie otrzymało przydział wywozowy do Francji następujących kontyngentów: barany, owce i jagięta — 470 kw., drób żywy — 30 kw., mięso baranie świeże — 263 kw., wędliny — 20 kw., drób bity — 90 kw., jaja w skorupach — 783 kw., jęczmień browarniany — 750 kw., fasola — 5500 kw., makuchy z nasion oleistych — 5000 kw., mięso mrożone — 8000 kw.

SKUP TRZODY CHLEWNEJ DO NIEMIEC. Eksporterzy rozpoczęli już na terenie województw wileńskiego i nowogrodzkiego skupywanie trzody chlewnej, przeznaczonej na wywóz do Niemiec w ramach umowy kontyngentowej. Kontyngent bieżący wynosi około 2 tys. sztuk i jest większy od kontyngentu z ub. miesiąca na 50 proc. Trzoda na wywóz do Niemiec jest skupowana w różnych punktach wyżej wymienionych województw.

B. r. WYKAZUJE DUŻY WZROST PRZYWOZU SAMOCHODÓW Z ZAGRANICY. W ciągu pierwszych czterech miesięcy 1936 roku przywieźliśmy do Polski 420 ton samochodów, w tym samym okresie b. r. natomiast o 307 ton więcej, a mianowicie 727 ton.

Żydzi-przemytnicy ludzi
zatrzymani przez policję

Niejednokrotnie pisaliśmy o procederze przemycania przez zieloną granicę do Niemiec, a stamtąd dalej w świat osób, które najczęściej będąc w kolizji z prawem, nie mogą opuścić granic drogą legalną.

Procederem przemycania ludzi przez zieloną granicę zajmują się przeważnie żydzi.

W tych dniach Wydział śledczy p. p. w Sosnowcu wpadł na ślady podobnej afery, w związku z czym zatrzymani zostali dwaj mieszkańcy Sosnowca żydzi: Szlama Kalkopf i Abram Paliwida.

Obu zatrzymanych przekazano do dyspozycji Wydziału śledczego p. p. w Chorzowie, który prowadzi w tej sprawie dalsze dochodzenie.

KRONIKA ZAWIERCIA

Zebranie rodzicielskie
KATOLICKIEJ MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

W ub. sobotę wieczorem, w sali Domu ludowego w Zawierciu odbyło się zebranie rodzicielskie katolickiego Stowarzyszenia młodzieży żeńskiej, połączone z występami młodzieży. Podobne zebrania odbywają się dwa razy do roku. Na wieczór ten przybył protektor młodzieży ks. prałat Franciszek Zientara, asystent Stowarzyszenia ks. pref. Wątrobiński, miejscowe duchowieństwo, panie współpracujące w Stowarzyszeniu oraz b. licznie zebrane starsze społeczeństwo i młodzież. Słowo wstępne wygłosił ks. asystent Wątrobiński. Następnie prezeska Stowarzyszenia p. Zofia Pasierbińska wygłosiła piękne przemówienie do młodzieży, apelując do starszego społeczeństwa o zainteresowanie się pracą nad młodzieżą, po czym złożyła sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia za okres półroczny.

Z kolei kilka utworów wykonał chór żeński pod batutą p. K. Bromblika, po czym nastąpiły deklamacje, monologi i inscenizacje. Na zakończenie wystawiono żywy obraz p.t. „Niepokalane Poczęcie" oraz odegrano doborową sztukę p.t. „Swaty Zagłoby".

Rekrutacja górników
DO ESTONII

W ub. sobotę została przeprowadzona rekrutacja górników do pracy w kopalniach łupków bitumicznych w Estonii w gminach Żarki i Niegowonice, powiatu Zawierciańskiego.

Zarejestrowanych zostało 140 osób.

Wczoraj odbyła się rekrutacja w Łazach, dziś będzie przeprowadzona rekrutacja w Zawierciu.

Pomimo nędzy w powiecie Zawierciańskim, chętnych na wyjazd do Estonii jest b. mało.

× „DZIEŃ MATKI" W ZAWIERCIU. W programie Tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża w Zawierciu, w ub. niedzielę obchodzono w Zawierciu b. uroczyście „Dzień Matki", który został zorganizowany przez komisję oddziałową młodzieży PCK. O godz. 9 rano dzieci szkół powszechnych, średnich i zawodowych w manifestacyjnym pochodzie z opaskami na rękach, ze sztandarami czerwokrzyskimi, poprzedzane kołami PCK udały się na nabożeństwo do miejscowego kościoła. Piękne kazanie o matce wygłosił ks. kanonik Bol. Wajzler. Po wyjściu z kościoła młodzież udała się do swych szkół, gdzie odbyły się uroczyste poranki ku czci matek.

× AKADEMIA KU CZCI ENCYKLIKI PAPIESKIEJ. Staraniem chrześcijańskich Związków zawodowych w Zawierciu i w porozumieniu z proboszczem ks. prałatem Franciszkiem Zientarą, w ub. niedzielę w sali Domu ludowego TAZ odbyła się uroczysta akademia z racji rocznicy Encykliki Papieskiej „Rerum Novarum". Na scenie zostały zawieszone portrety Papieża Leona XII i obecnego Papieża Piusa XI. Długi referat o znaczeniu Encykliki wygłosił ks. prałat Fr. Zientara. Następnie wygłoszone zostały deklamacje oraz wystawiono żywy obraz religijny. Na zakończenie odśpiewano „My chcemy Boga".

× OFIARA LEKARZY W ZAWIERCIU. Zamiast wieńca na trumnę ś. p. doktora Józefa Brzezińskiego, honorowego prezesa koła lekarzy w Zawierciu, składają lekarze, celem uczczenia pamięci na Towarzystwo opieki nad dziećmi w Zawierciu zł. 25.

× POSTRZELONY PODCZAS KRADZIEŻY WĘGLA. Onegdaj w czasie kradzieży węgla z pociągu towarowego został postrzelony przez obsługę kolejową mieszkaniec m. Zawiercia 17-letni Piotr Janicki (ul. Piaskowa 80), który otrzymał postrzał w rękę. Janickiego odwieziono do szpitala Ubezpieczalni.

KRONIKA OLKUSZA

Akcja PCK. w Olkuszu
NA RZECZ POWODZIAN

Jak już donosiliśmy, olkuski oddział PCK na wiadomość o katastrofalnej powodzi w okolicy Ojcowa, już w dn. 24 bm. wysłał na tereny najwięcej zniszczone dwa patrole z drużyn sanit.-ratowniczych z żywnością i pomocą sanitarną.

Ogółem w tym dniu rozdano ubogiej ludności: 1300 kg. mąki żytniej, dostarczonej przez p. starostę Brzostyńskiego, 200 kg. kaszy, 200 kg. grochu, 20 kg. słoniny i 20 kg. mydła, pobrane na rachunek PCK. Żywność rozdano 95 rodzinom (438 osobom).

Pomocy sanitarnej udzielono w 28 wypadkach, oraz 4 osoby skierowano do lekarza z powodu zakażenia.

Drużyny ratownicze PCK stwierdziły, że dalsza natychmiastowa pomoc żywnościowa dla nawiedzonych klęską powodzi jest konieczną. Potrzebna jest również bielizna i odzież.

W obecnym okresie nie zachodzi potrzeba odkażania studzien, a jedynie ich odmulanie i gruntowne odczyszczenie.

Kolumną kierował instruktor p. L. Juszczyk.

× **ŚWIĘTO MATKI.** W ub. niedzielę odbyło się w Olkuszu święto Matki. Po nabożeństwie o godz. 9 rano, dziatwa szkół powszechnych pod kierownictwem nauczycielstwa, odśpiewała pieśni i wygłosiła deklamacje, po czym dziatwa wręczyła swoim matkom wiązanki kwiecia.

× **POŻAR.** W dn. 30 ub. m. z przyczyny na razie nie ustalonej powstał pożar w zabudowaniach Jana Fordymackiego w Zadrożu, który strawił dom i zabudowania wraz z częścią sprzętów domowych i garderobą.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów

O WPŁACENIE PRENUMERATY

za czerwiec 1937 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego"

SPORT

STARACHOWICKI KS — RKS ZAGŁĘBIE 3:0 (2:0)

W ub. niedzielę odbył się w Starachowicach rewanżowy mecz piłkarski o mistrzostwo Kiel. OZPN między Starachowickim KS a RKS Zagłębie z Dąbrowy.

Mecz zakończył się porażką Zagłębia w stosunku 0:3.

Zagłębie grało w dziesiątkę, ponieważ jeden z graczy został kontuzjowany już w pierwszych minutach gry.

PRUSY — POLSKA PÓŁNOCNA 83:50

W Królewcu odbył się w niedzielę mecz lekkoatletyczny Polska Północna — Prusy Wschodnie ,zakończony zwycięstwem Prus Wschodnich w stosunku 83:50. Najlepszy wynik miał Hanke w dal 720. Ponadto odbył się trójmecz międzymiastowy wygrany przez Królewiec 102,5 pkt. przed Bydgoszczą 92 pkt. i Gdańskiem 67 pkt. Najlepsze wyniki mieli: tyczka — Zakrzewski i Klemczak po 346, oszczep Mikrut 56.01. Wzwyż — Kalinowski 183. 110 plot ki — Kaszubowski 16.5.

ZAPROSZENIA DLA KUCHARSKIEGO I NOJEGO

Polski Związek lekkoatletyczny otrzymał ostatnio zaproszenie do Włoch dla Kucharskiego i Nojego. Zawody te organizuje klub Pietro Micca w Bielli, przy czym dla Kucharskiego zarezerwowano dystans 800 m., a dla Nojego 5 km. Zawody odbędą się 13 czerwca.

W dniu 6 czerwca Kucharski i Noji startują w Monachium na zawodach „III Hans-Braun Sportfest". Noji wyjeżdża w piątek rano z Warszawy a Kucharski ze Lwowa.

Fiński Związek lekkoatletyczny zawiadomił PZLA, że zgadza się wysłać do Polski na międzynarodowe zawody we wrześniu kilku zawodników fińskich (Kotkas, Lechtinen, Nikkanen, Sariama, Teivenen) pod warunkiem, że Kucharski, Noji i Łokajski startować będą 17—18 sierpnia w Helsingforsie.

ŚWIĘTO SPORTU W ZAWIERCIU

W ub. niedzielę przy pięknej pogodzie zorganizowane zostało w Zawierciu święto sportu, które zostało rozpoczęte nabożeństwem, odprawionym w kościele parafialnym w Zawierciu. Popisy poszczególnych szkół odbyły się na stadionie.

Zaprawa oficerów strażackich
w strzelaniu

Związek straży pożarnych R. P. oddział powiatowy w Będzinie w roku bieżącym przeprowadzi szereg ćwiczeń i zawodów w strzelaniu, aby dział ten wypadł w strażactwie będzińskim jak najlepiej.

Pierwsze takie strzelanie odbyło się wczoraj w Okradzionowie, rejonu Łosień, w którym wzięli udział naczelnicy i zastępcy naczelników straży pożarnych gminy łosieńskiej pod kierunkiem sędziego strzelecko - łuczniczego p. Kałkowskiego oraz przedstawiciela Z. S. komend. p. Zięby.

Strzelanie odbyło się z karabinku małokalibrowego na odległość 50 metrów, z postawy leżącej bez podpórki przy oddaniu 23 strzałów przez każdego strzelca, z których trzy pierwsze traktowano jako próbne, dwadzieścia zaś liczono. Warunki strzelania były trudniejsze ze względu na zastosowanie mniejszej tarczy t. zw. „olimpijki", dziesięciopierścieniowej o rozmiarze 20 cm. w tym 14 cm pola czarnego, gdy w roku ubiegłym tarcza była 50-centymetrowa.

W wyniku strzelań pierwsze miejsce zajął zastępca naczelnika straży Tuczna Baba p. Kuzior Leonard, osiągając 136 punktów na 200 możliwych, drugie zastępca nacz. straży Łęka p. Płonka Roman pkt. 125, trzecie nacz. straży Łęka p. Wójcik Jan pkt 111, poza konkursem strzelał prezes straży Łosień p. Drabczyk Marcel, osiągając pkt 115.

Następne strzelanie odbędzie się dnia 13 bm w Kamycach dla naczelników i zastępców tych że straży pożarnych rejonu Bobrowniki tak o mistrzostwo strażackie, jak i odznakę strzelecką.

20 maja rb. było przeprowadzone eliminacyjne strzelanie w gronie członkiń żeńskiej służby pożarniczej kop. „Kazimierz", w którym wzięło udział 14 samarytanek, eliminując do strzelań rejonowych i powiatowych trzy strzelczynie-strażaczki i tak: Miodkównę Janinę, Tarnowską Magdalenę i Niedzielską Leonardę.

Dobre wypłaty
w 11 dniu wyścigów konnych

W niedzielę 30 ub. m. w jedenastym dniu sezonu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie — pogoda słoneczna dopisała — publiczność licznie przybyła na tor.

Znowu wypłaty w totalizatorze jak zapowiedziano były dobre. Gonitwom przewodniczył M. hr. Mycielski.

W pierwszej płaskiej — 1.800 mtr. biegały dwa konie jednej stajni Ign. hr. Mielżyńskiego wygrała Marine przed Czarnobrewym.

W drugiej płaskiej — 1.600 mtr. wygrała Mandarinette H. Herszlewicza pod j. Koniecznym w 1'46", 2. Guldynka, 3. Bembo, 4. Babosz — Tot. zw. 27 zł m. 16 i 18 zł.

W trzeciej z przeszkodami — 3.600 mtr. faworyt Garłacz upadł z jeźdźcem na przeszkodzie i nie skończył gonitwy — wygrał Hipek Gr. Ofic. 7 D. A. K. pod chł. Grzanką w 4'33" 2. Majdan, 3. Horda, 4. Facet — Tot. zw. 39 zł. m. 20 i 37 zł.

W czwartej płaskiej — 2.200 mtr. z Dumki chł. Musiał upadł na prostej nieskończył gonitwy — wygrał Forsyte pod j. Szymańskim w 2'32" 2. Judica 3. Palier, 4. Lorenzo, 5. Krzyżak, Tot. zw. 37 zł. m. 18 i 14 zł.

W piątej płaskiej Miasta Katowic — 1600 mtr. na starcie został Pan Benet wyścig wygrała Bira Ign. hr. Mielżyńskiego pod j. Koniecznym w 1'43" 2. Galahad 3. Knight 4. Algier, 5. Galimatias — Tot. zw. 43 zł, m. 17 i 14 zł.

Po gonitwie nagrodę honorową Miasta Katowic wręczył p. Prezes Piechulek dla właściciela konia zwycięzcy.

W szóstej z płotami 2.800 mtr. wygrał faworyt Hassan Bej H. Herszlewicza pod chł. Gryzą w 3'17". 2. Sektor 3. Prut 4. Kryton — Tot. zw. 50 zł. m. 18 i 14 zł.

W siódmej płaskiej — 2.100 mtr. wygrał Herszt st. „Wieniec" pod j. Rutkowskim w 2'20" 2. King of Song 3. Hajdamak 4. Tot. zw. 18 zł.

Następne wyścigi odbędą się w środę dnia 2 bm.

MODA FAŁDÓW

Pierwsza to suknia wełniana w układane fałdy z biało wyłożonym kołnierzem i doskonale obmyślaną baskiną, spod której wychodzą fałdy; drugi model przedstawia narzutkę-suknię z klinami w promieniste fałdy; uwagę zwraca gęste zapięcie guzikami; nawet na wiosennym płaszczu widzimy wyraźnie podkreśloną prostotę: pelerynkowy kołnierz i dół są efektownie ułożone w fałdy (przedostatnia rycina); ostatni model to suknia w fałdy, stanowiąca komplet z wolnym żakietem w fałdy.

NA KANWIE

Bezkonkurencyjny przewodnik

Pewnego razu przyszła do pana Ignacego Kurka sąsiadka i rzekła:

— Panie Ignac, mam do pana interes.

— Gadaj pani.

— Rozchodzi się o to, że przyjechał do mnie krewniak z prowincji, no i chciał by kawałek świata w mieście zobaczyć. Ja, panie Ignac, jestem kobieta pracująca, a pan przezrobotny, więc możebyś pan tak mego krewniaka po tutejszych przybytkach oprowadził?

— Czemu nie? Przecież się na mieście coś niecoś rozumiem. Dawaj pani tego krewniaka.

Obaj panowie wyszli na miasto.

— Skądżeś pan taki okrągły cylinder z piórkiem wytrzasnął? — pytał pan Ignacy.

— U nas wszystkie w Wólce takie kapelusze noszą — odpowiedział prowincjonał.

— Pierwszy raz widzę, żeby takie coś na głowę wkładać. Ale noś pan sobie, ludzie przecież różne gusta mają, tylko się pietram, żeby za panem chłopaki nie latali.

No, ale mam panu nasze miasto pokazywać. Tu, widzisz pan, to je taka ulica. Jak się nazywa, to nawet nie wiem. To, co pan widzisz, to jezdnia dla koni i dla samochodów, tu, gdzie chodzimy, to się nazywa trotuar.

— To u nasz tak samo.

— Nie może być tak samo. Przecie to nie żadna Wólka! A tu, widzisz pan drzewka sobie rosną. To dlatego, żeby ładnie wyglądało i żeby trochę luftu świeżego było.

To, co tu jedzie, to jest tramwaj. Ludzie tam sobie jeżdżą za parę groszy, jak nie mają co robić.

A tutaj, widzisz pan, to są sklepy. Różne rzeczy w nich sprzedają. A to śmietniczka. A to dorożki stoją.

— A to jest koń — dodał przybysz z prowincji.

— A właśnie, właśnie.

— A tu leży kupka, którą koń zrobił — ciągnął prowincjonał — a tu kawałek papieru. A to jest policjant. A tu dziecko sobie idzie. Wcale nie myślałem, że u was są takie głupie ludzie.

— Jakie głupie?

— A takie jak pan. Gdybym wiedział, że mnie taki cymbał będzie po mieście oprowadzał, to bym wolał w domu siedzieć!

Sąd grodzki skazał pana Gomulewskiego z Wólki na 20 złotych grzywny za obrazę i karę zawiesił.

Z CAŁEJ POLSKI

KORONACJA CUDOWNEGO OBRAZU MATKI BOSKIEJ

W ub. niedzielę w Stanisławowie odbyła się bardzo uroczyście koronacja cudownego obrazu N. P. Marii Łaskawej. W uroczystościach wzięło udział przeszło 60000 osób ze Stanisławowa, trzech województw południ.-wschodnich dostojnicy kościoła z całej Polski z J.E. ks. prymasem Hlondem na czele, przedstawiciele władz, wojskowości, samorządów, oraz liczne delegacje.

MARSZ. ŚMIGŁY-RYDZ NA POŚWIĘCENIU SZTANDARU SZKOLNEGO

W ub. niedzielę odbyło się poświęcenie sztandaru miejskiego gimnazjum męskiego im. płk. Lisa Kuli. W uroczystości wziął udział p. marszałek Śmigły-Rydz. Na uroczystość przyjechała z Rzeszowa matka ś. p. płk. Lisa Kuli oraz siostra i brat.

WIELKIE STRATY FUNDACJI KÓRNICKIEJ

Onegdajszej nocy w kotłowni tartaku Fundacji Kórnickiej w Gądkach pod Poznaniem wybuchł ogień, który natychmiast przerzucił się na główny budynek tartaczny.

Mimo natychmiastowej interwencji sąsiednich straży ogniowych pożar strawił cały tartak. Straty wynoszą około 200 tys. zł.

1000 UCZNIÓW RUMUŃSKICH SPĘDZI WAKACJE W POLSCE

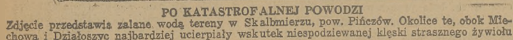
Dla zacieśnienia stosunków pomiędzy młodzieżą rumuńską a polską przeprowadzona będzie w ciągu lata r.b. na podstawie zawartej ostatnio umowy o współpracy kulturalnej i umowy harcerskiej, wymiana obozów młodzieżowych. Do Polski przybędzie w Tatry i Pieniny około 1000 uczniów i studentów z Rumunii.

SZCZĘŚLIWA OBLIGACJA

Wielką sensację w północnej dzielnicy Warszawy wywołał następujący fakt. Przed kilku laty władze skarbowe przeprowadziły egzekucję podatkową u kupca Arona Szapiry przy ul. Elektoralnej i zasekwestrowały szereg szaf, stołów i t.d. Wszystkie rzeczy miały być sprzedane w drodze licytacji. Przy sprawdzaniu, w jednej z szuflad biurka znaleziono obligację pożyczki budowlanej, na której numer padła w ostatnim ciągnieniu wygrana w kwocie 50.000 zł.

PONOWNY POŻAR MIASTECZKA BIELICE

Z nieustalonej przyczyny wybuch pożar w miasteczku Bielice nad Niemnem. Ogień w ciągu kwadransa strawił 75 budynków. Bez dachu nad głową pozostało 78 rodzin. Jest to już drugi w tym roku pożar Bielic, z których pozostały tylko niemal zgliszcza.

PO KATASTROFALNEJ POWODZI
Zdjęcie przedstawia zalane wodą tereny w Skalbmierzu, pow. Pińczów. Okolice te, obok Miechowa i Działoszyc najbardziej ucierpiały wskutek niespodziewanej klęski strasznego żywiołu

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

POZOSTAŁO do sprzedania kilka działek budowlanych w pobliżu kopalni Flora. Warunki dogodne. Wiadomość: „Bank Udziałowy" Dąbrowa — tel. 68.022. 2501

SĄ DO SPRZEDANIA parcele budowlane na Pogoni przy ul. Żytniej obok Domu Społecznego. Informacyj udziela p. Luft, Sielecka 34, tel. 62870. 2573

LOKALE

2 POKOJE do wynajęcia od zaraz. ul. Jagiellońska — tel. 61.565.

3—4 POKOJOWE mieszkania komfortowe sklepy do wynajęcia. Sosnowiec, 3 Maja 31. 2314

UZDROWISKA

PORONIN „Sylwia" pokoje z utrzymaniem po 3 zł. — las, rzeka. 2469

RABKA - ZDRÓJ pierwszorzędny pensjonat „Opatrzność" poleca słoneczne pokoje, znakomitą kuchnię, tani pobyt, centrum Zdrojowiska. Właśc. M. Andraszowa. 2219

SCHRONISKO na połoninie Maryszewskiej 1.400 m. n. pm., Czarnohora Centralna. Doskonały letni wypoczynek, stały kierownik wycieczek. Utrzymanie od 5 zł. Stacja Worochta, telefon 58. 2466

PORONIN pensjonat „Zośka" poleca pokoje słoneczne z utrzymaniem 3.50 zł. dziennie. 2410

ZGUBIONE DOKUMENTY

LEGITYMACJĘ Funduszu Bezrobocia i dowód osobisty wydany przez magistrat Piotrkowa zgubił Bronisław Jeske. 2511

Różne

JEŚLI CIASTKA, to tylko BASZKOWSKIEGO. Jeśli jeść lody lub pić chłodzące napoje, to tylko wyrobów Jego. Polecam swoje wyroby najwybredniejszym smakoszom. Dąbrowa, ul. 3-go Maja 4, w podwórzu. Dla uczącej się młodzieży, ceny znacznie zniżone. 2358

POMNIKI i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA" — Dąbrowa, ul. Król. Jadwigi 46. — Telefon 68-436. 25-letnia gwarancja! 2391

FOTOGRAFIE do Komunji Św. Wykonanie artystyczne. Ceny przystępne. Mieszkowska, Sosnowiec — Piłsudskiego 20. 2257

SIATKI metalowe, ogrodzeniowe, tkaniny i inne wykonuje „Taran" Zakład druciany, Sosnowiec, ul. Będzińska 17.

MEBLE stołowe, gabinety, sypialnie, sztuki pojedyncze, gotowe i na zamówienia. Nowoczesne otomany, tapczany, przeróbki. Na dogodnych warunkach poleca — Chrześcijańska Wytwórnia P. TOMCZYK Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 2482

ZABŁĄKAŁA SIĘ ratlerka, wabi się Muszka. Znalazca odprowadzi za wynagrodzeniem 20 zł. Sosnowiec, Legionów 28, Dobrowolska.

ZGUBIONO świadectwo szkolne wydane przez szkołę powszechną w Blanowicach Kazimierz Karolski. 251?

Z WYSTAWY ŚWIATOWEJ W PARYŻU
Reprodukujemy zdjęcie, przedstawiające bogato iluminowaną bramę, wiodącą na Wystawę, na placu de la Concorde w Paryżu.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rekopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na I-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy ...

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91.—DĄBROWA Krótka 11, tel 680.19—GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego—KIELCE, Sienkiewicza 44 ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27. KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI